

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધારનું મુખપત્ર

શ્રી સ્વામિનારાયણ

ચિંતન

મે - ૨૦૦૮

પૂ. ધ. ઇ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનો ગાદિ પદાભિષેક

રજત જયંતિ વર્ષને

કોટિ કોટિ વંદના...

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તંડ, ધર્મકુળ ચુડામણી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના 'ગાદિ પદાભિષેક' તથા પ.પૂ. લાલજી શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજની 'ભાવિઆચાર્ય' તરીકે નિયુક્તિના રજત જયંતિ વર્ષને ચાલો આપણે સહુ સાથે મળીને ધામધુમપૂર્વક ઉજવીએ.

બે વર્ષ લવાજમ રૂ. ૧૬૦/-

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ.શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તડ, ધર્મકુળ યુગમણી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના 'ગાદિ પટ્ટાભિષેક' તથા પ.પૂ. લાલજી શ્રી નૃજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજની 'ભાવિઆચાર્ય' તરીકે નિયુક્તિના રજત જયંતિ વર્ષ નિમિત્તે યોજાયેલ વિવિધ કાર્યક્રમો

૧. શેડુભારને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારેલ પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની નીકળેલ ભવ્ય શોભાયાત્રા. ૨. સભાસ્થાનમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કરતા શેડુભારના ઉત્સાહી યુવાનો. ૩. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું પુષ્પમાળા પહેરાવીને સ્વાગત કરતા પૂ. વક્તાશ્રી. ૪. ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૫. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણીનો લાભ લેતા વિશાળ ભક્ત સમુદાય. ૬. રાત્રિ કીર્તન-ભક્તિ કાર્યક્રમમાં દર્શન આપતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૭. સુરતમાં યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૮. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કરતા કથાના વક્તાશ્રી પૂ. છપૈયા સ્વામી. ૯. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કરતા ગઢપુર મંદિરના કોઠારી સ્વામીશ્રી. ૧૦. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું પૂજન-અર્ચન કરતા કથાના મુખ્ય યજમાનશ્રી. ૧૧/૧૨. વિશાળ ભક્ત સમુદાયને આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ચિંતન, મે - ૨૦૦૮ (૨)

શ્રી સ્વામિનારાયણ ચિંતન

વર્ષ :- ૩, અંક :- ૧૧, તા. ૨૦-૦૫-૦૮

:: સંસ્થાપક ::

પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી

આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ

:: અધ્યક્ષ ::

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી

ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ

:: પ્રયોજક ::

પૂ.સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

:: પ્રકાશક ::

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર વતી

કો. સ્વામી શ્રી વિરક્તસ્વરૂપદાસજી

:: તંત્રી ::

સાધુ દિવ્યસ્વરૂપદાસજી

:: સંપાદક ::

સ્વામી આનંદસ્વરૂપદાસજી (વેદાંતાચાર્ય)

સંપ્રદાયનો સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધારનું રજિસ્ટર્ડ મુખપત્ર ઈ.સ. ૨૦૦૫ના ઓક્ટોબર માસથી પ્રારંભાયેલું, દર માસની ૨૦ તારીખે પ્રકાશિત થતું, આપના સમગ્ર કુટુંબ -પરિવારમાં આનંદ અને સંસ્કારની સૌરભ પ્રસારાવે અને જીવનનું અનેક ઘડતર કરતું સામયિક.

:: લવાજમના દર ::

બે વર્ષ	: રૂ. ૧૬૦/-
પંચવાર્ષિક	: રૂ. ૩૫૦/-
પચ્ચીસ વર્ષ	: રૂ. ૭૫૦/-
પરદેશમાં લવાજમ	: \$ 200 U.S.A.
	: £ 100 U.K.

:: લવાજમઅંગે ગ્રાહક પત્રવ્યવહાર ::

‘ચિંતન કાર્યાલય’

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર

તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫. ફો.નં. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧

Visit us : www.sardhardham.org

E-mail : amrutdhara2003@yahoo.com

“હાલા લાગે વાલપના વેણ...”

“...અને એ જ્યારે એ ભગવાનને ભજીને આવી રીતનો સાધુ થયો ત્યારે સાધુ થકી કોઈ બીજી મોટી પદવી નથી. જેમરાજા હોય ને તેની રાણી હોય તે જેટલામાં રાજાનું રાજ્ય છે, તેટલામાં રાણીનું પણ રાજ્ય કહેવાય અને જેવો રાજાનો હુકમચાલે તેવો જ રાણીનો પણ હુકમચાલે, તેમભગવાનનો જેવો પ્રતાપ છે, તેવો જ એ સાધુનો પ્રતાપ છે માટે તુચ્છ એવાં જે સંસારના સુખ તે સાધુને ઈચ્છવાં નહિ, કાં જે, એ સાધુ જ્યારે ભગવાનનાં ધામને પામે છે, ત્યારે અનંતકોટિ બ્રહ્માંડના પતિ જે બ્રહ્માદિક ઈશ્વર તે ભગવાનને અર્થે જેમઅનંત પ્રકારની ભેટચ સામગ્રીઓ લાવે છે તેમસાધુને અર્થે પણ લાવે છે ને ભગવાનને પ્રતાપે કરીને એ સાધુ અલૌકિક ઐશ્વર્ય સામર્થીને પામે છે...”

- ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ : વચનામૃત મધ્ય પ્રકરણ : ૨૨

:: અનુક્રમણિકા ::

૧	અપરિમિત અનવદ્ય જીવનગાથા.....	૦૪
	- સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસ તથા પાર્ષદ રાજુ ભગત - સરધાર	
૨	સત્સંગ સમાચાર...	૨૫
	- સ્વામી ધનશ્યામદાસજી - રઘુવીરવાડી તથા સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસ - સરધાર	
૩	ઠાકોરજીનો થાળ તથા સંતો-ભક્તોને રસોઈ દેનારની શુભ નામાવલી...	૩૨
	- સંકલિત	

પ.પૂ.સનાતન ધ.ધુ.શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તડ, ધર્મકુળ યુગમણી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના ‘ગાદિ પટ્ટાભિષેક’ તથા પ.પૂ.લાલજીશ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજની ‘ભાવિઆચાર્ય’ તરીકે નિયુક્તિના રજત જયંતિ વર્ષને કોટિ કોટિ વંદના....

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની ૧૭૮મી સ્વધામગમન તિથિએ સંપ્રદાયના સ્થાપનમાં ભગવાન શ્રીહરિ સાથે સંપ્રદાયના પાયાને પાતાળ સુધી પહોંચાડનારા સંતોની

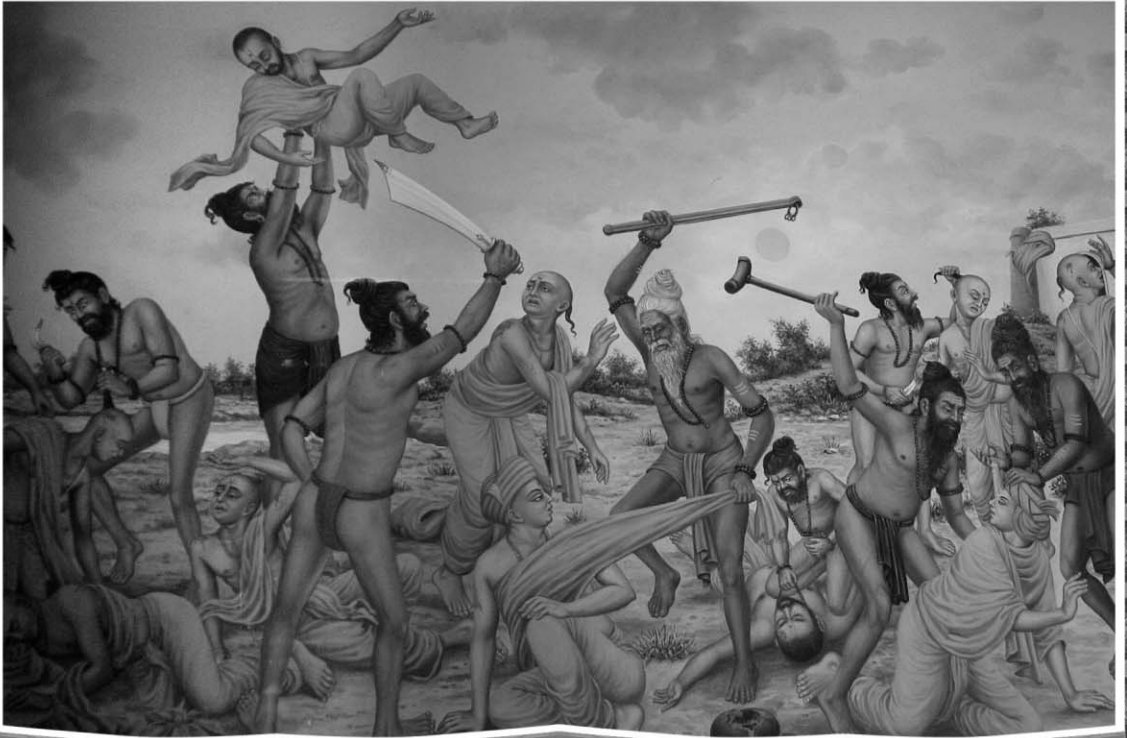
અપરિમિત અનવધ જીવનગાથા

- સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસ તથા પાર્ષદ રાજુ ભગત - સરધાર

શ્રીજીમહારાજ તથા આદિઆચાર્યો - નંદસંતો - બ્રહ્મચારીઓ તથા પાર્ષદો અને હરિભક્તો સર્વે અક્ષરધામમાંથી મનુષ્યદેહ ધારણ કરીને આ લોકમાં માર - અપમાનો સહન કરી આપણા માટે મોક્ષના દ્વાર ખુલ્લા મુક્તા ગયા છે ત્યારે પ્રસ્તુત લેખમાળામાં એમના અપરિમિત અનવધ (નિર્દોષ) જીવન-કવનની આછેરી ઝલકને માણી, આપણા જીવન યણ ભગવાન શ્રીહરિ તથા મહામુક્તો રાજી થાય તેવા બને તે માટેનો આ નિર્મળ પ્રયાસ કર્યો છે. જે કોઈ મુમુક્ષુ જીવાત્મા આ લેખમાળા વાંચીને મનન-નિદિધ્યાસ કરશે તેમને જરૂર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો સાક્ષાત્કાર થશે જ એ વાત નિર્વિવાદિત છે.

સર્વાવતારી, સર્વકારણના કારણ, સર્વોપરી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્થાપિત આ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના મૂળ જ્યારે પાતાળ સુધી ઊંડા પેઢા છે ત્યારે એક પ્રશ્ન થાય કે આ શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મમાર્ગના ધર્મસ્તંભો કેવા હશે ? કારણ કે આજે એમની છાયાઓ પણ પુણ્ય પ્રતાપી અને ધર્મપ્રેરણાભરી ભાસે છે. સમગ્ર ભારતના સનાતન ભગવા વચ્ચેને શોભાવે તેવા એ સંતોના વૈરાગ્ય અને સાધુતાના સૂરો આજેય ગૂંજે છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સંતોના જીવન જોઈને એક ખ્રિસ્તી ધર્મગુરુ **લિશપ હેબરને** સંતમંડળીના દર્શન થતાં જ મુખમાંથી એવા શબ્દો સરી પડ્યા : **“આવું સંતમંડળ મારે હોય તો.”** આ પ્રમાણે કોડભરી વાણી એમના મુખમાંથી વહી હતી. ત્યારે આજે આપણને પણ એવા કોડ થાય કે કેવા હશે એ નંદસંતોના જીવન, કે જેઓએ માત્ર ૨૫ વર્ષના ટૂંકાગાળામાં ગુજરાતને નહિ પૂરા ભારતને ઘેલુ લગાડ્યું હતું. આપણે પણ એમના જીવન સમુદ્રમાંથી થોડું આચમનરૂપ અમૃતબિંદુઓનું પાન કરીએ.

શ્રી સ્વામિનારાયણ-સદ્ધર્મનો પ્રચાર કરવામાં સ્વભાવે નિર્માની અને ક્ષમાશીલ નંદસંતોએ **સહિષ્ણુતા** અપનાવીને ઢોરમાર તથા કઠોર અપમાનો સહન કરવા પૂર્વક તેમજ ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રીહરિએ આપેલા **કડક નિયમો**ને જીવનમાં વણી લઈ, ભગવાન શ્રીહરિના આદેશોને સાકાર કરવા ઉચ્ચકોટિના સેંકડો પરમહંસોએ **પ્રચંડ પુરુષાર્થ** આદર્યો તે ખરેખર ઉલ્લેખનીય છે. કારણ કે સત્સંગ પ્રચારનું કાર્ય તે વખતે સહેલું નહોતું. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે યજ્ઞીયહિંસા બંધ કરાવી અહિંસક યજ્ઞો શરૂ કરેલા, જેથી વામમાર્ગીય બ્રાહ્મણવર્ગ છંછેડાયેલો. તેમજ દોરા-ધાગા, ગ્રહ-માંદળિયા-પનોતી વગેરેમાં અંધશ્રદ્ધા દૂર કરી. તેથી તાંત્રિકો-માંત્રિકો અને ભુવાઓ ખીજાયા. કનકકામિનીના ત્યાગીઓને સમાજમાં સદાચારના ઉપદેશ માટે ફરતા મૂક્યા એટલે ગંજેરી, ભંગેરી અને રામકીઓમાં રાયતા બાવાઓ ઉશ્કેરાયા. આમ, પરમહંસો સામે આ **ત્રિપાંખીયો જંગ** મંડાયો. તેઓ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયને નવો ધર્મ અવેદિક અને પાખંડ ધર્મ કહેતા. શ્રીજીમહારાજને ‘કામણટુમણવાળા’ અને ‘બાબરો ભૂત વશ કરેલા જાદુગર’ કહેતા. તેઓ શ્રી સ્વામિનારાયણના સદ્ધર્મનો પ્રચાર કરતા આ નિર્માની અને ક્ષમાશીલ, સહિષ્ણુ સંતોને ઢોરમાર મારતા - અપમાનો કરતા.

તે વખતે સારાંચ સમાજમાં બ્રાહ્મણ - બાવા અને ભુવાની પકડ હતી. તેથી તેઓ લોકોને કહેતા કે જે કોઈ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં ભળે તેને નાત બહાર કરવો અને તેનો તિરસ્કાર કરવો. ત્યારે સૌ જનતા તેનો અમલ કરવા મજબુર બનતી. પરમહંસોને આવા સામા પ્રવાહમાં પડવાનું હતું. પરંતુ તેઓએ દેહની પરવા કર્યા વગર તેમાં ઝંપલાવ્યું. ગામોગામ સ્વામિનારાયણના મુંડીયા કહી અપશબ્દોથી અપમાનો કરી માથે ધુળ-કાંકરા-છાણ ફેંકીને ગામમાંથી તિરસ્કારપૂર્વક કાઢી મુકતા. છતાં આવા વિરોધના વાતાવરણમાં પણ પરમહંસોનો ઉત્સાહ જરાય ઓસર્યો નહોતો. તેમણે વૈષ્ણવો, જૈનો, ખોજા, પારસી રાજપૂત, કાઠી, કોળી, કણબી વગેરે ઘણાઓને સ્વામિનારાયણનો રંગ લગાડ્યો હતો.

આ નંદસંતોએ માત્ર હિન્દુઓને જ સત્સંગના રંગથી રંગ્યા એવું નથી, પરંતુ મુસ્લિમજેવી કોમના મુમુક્ષુઓને પણ આ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો રંગ લગાડ્યો અને પરમઅંકાંતિક ભક્તો બનાવ્યા હતા. એ સમયમાં ઘણા મુસ્લિમભક્તો પણ હતા, જેમાંથી થોડા ભક્તોના નામનો અત્રે ઉલ્લેખ કરીએ છીએ :-

- મીર સાહેબ - વડોદરા
- શેખ સાહેબ - માંગરોળ
- હજુરી પાર્ષદ મિયાંજી - સાવરકુંડલા
- વલીભાઈ - કેળોદ
- અહમદ તથા મકન - અમરેલી
- ડોસા તાઈ - અમદાવાદ
- આલસી ધાંચી - માણાવદર
- શેખ મીયા - ગોંડલ
- અલીભાઈ - ગણોદ
- રવજી ભક્ત - ગોંડલ
- કાયા સંધી - કમઢીયા

- આલો તેલી - સુલતાનપુર
- પઠાણ શેખજી - વડોદરા
- કેસર મિયાં - વઢવાણ
- હજુરી પાર્ષદ કરીમજી - સરધાર
- હસન તથા નાથો - સરધાર
- બોદા કમાનગર - સરધાર
- હામદખાન નવાબ સાહેબ - જૂનાગઢ
- હુસેન મિયાં - કચ્છ
- ફતેહ મહમદ -ભૂજ વગેરે મુસ્લિમ ભક્તો શ્રીજીમહારાજના સમકાલીનમાં થયા હતા.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે ધર્મધુરાને ધારણ કર્યા બાદ તેમનું સનાતન-એકાંતિક ધર્મના પોષણનું સર્વપ્રથમ કાર્ય એ હતું કે પોતાના સંતોને શીલવંત-કર્મનિષ્ઠ તેમજ સર્વદુઃખોને સહન કરી પરોપકાર કરી શકે તેવા બનાવ્યા. સાથોસાથ તેમને સર્વતોમુખી પ્રતિભામાં શિક્ષણ, સંગીત વગેરે કળાઓ વગેરેથી સજ્જ કરી એક વિશાળ અદ્ભુત અને અખેડ શૃંગલા તૈયાર કરી. જેથી કરી ગમે તેવો પરધર્મી કે પાખંડી હોય તેના મનમાં પણ દર્શનમાત્રથી જ વસી જાય તેવી શ્રીજીમહારાજના સંતોની સાધુતા હતી.

આ સાક્ષાત્ સાધુતાની મૂર્તિ સમા પરમહંસો એટલે...

- લોહિ ઉડાડનારની ઉપર ગુલાલ ઉડાડનારા...
- અપકાર કરનારનોય ઉપકાર કરનારા...
- સામર્થ્ય, સાધુતા અને સાક્ષાત્કારનો ત્રિવેણી સંગમ...

આવી આવી અનેક સાધુતાના શિખરોને સર કરાવ્યા હતા - ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે... જેથી કરી આજે સમગ્ર વિશ્વમાં આ સદ્ધર્મનો વિજય ડંકો ચારેકોર વાગ્યો છે. એટલે તો આ સંતો ભારતીય સંસ્કૃતિના આધારભૂત ઘરી સમાન બન્યા છે.

સત્સંગ રત્ન કવીશ્વર શ્રી દલપતરામના સુપુત્ર કવિવર્ય ન્હાનાલાલ આ સંતો વિશે સાચું જ લખે છે : “આ

સ્વામિનારાયણી સંતો વાસ્તવમાં આત્મનિષ્ઠા - નિર્ભય અને નિર્ભાન્ત હતા અને ધર્મપાલનમાં તો સિંહ સમાન હતા. તેમજ વૈરાગ્ય અને સંયમએ તો એમના જીવનપાથેય હતા.”

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે પોતાના સંતો પાસે સદાચાર અને ભાગવત ધર્મની સ્થાપના કરાવી આ પૃથ્વી ઉપર આત્યંતિક કલ્યાણની ગંગોત્રી વહેડાવી છે. આ નંદસંતોએ માત્ર સત્ત્વગુણીને જ ધર્મમાર્ગે ચાલતા કર્યા એમ નથી, પરંતુ રજોગુણી, તમોગુણી મનુષ્યોને પણ જીવન જીવતા શીખવ્યું. અરે ! પાપના પહાડો સમાન - અધાર્મિક મનુષ્યને પણ ધર્મમાર્ગ પર લાવી સર્વ પાપકર્મોમાંથી મુક્ત કરી શુદ્ધ મુમુક્ષુ બનાવ્યા છે.

- જેમની હાંક તારાપુરથી પુના-સતારા સુધી વાગે એવો ચરોતર પ્રદેશનો વાઘ, જોબન વડતાલો...તથા
- ગેંદાલ કાઠિયો તે વાત્રક કાંદાનો દિપડો...તથા
- સોરઠના કાઠીઓ તો સોરઠના સાવજ (સિંહ)...

આવા આવા અનેક વાઘ-દિપડા અને સાવજો જેવા જીવન જીવનારને અનુપમ ઉપદેશ આપી છતે દેહે જ મુક્તસ્થિતિ અપાવી. આ નંદસંતોએ અપકારો-અપમાનો કે તિરસ્કાર સામે જોયું જ નથી. બસ, સતત નદીના પ્રવાહની જેમ સત્સંગ વિચરણ કરતા જ રહ્યા છે. આ પ્રમાણે પોતાના ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રીહરિની આજ્ઞામાં વર્તતા નંદસંતોએ શાસ્ત્રકારોના વચનોને સાર્થક કર્યા છે :

‘उपकारिषु यः साधुः साधुत्वे तस्य को गुणः ।

अपकारिषु यः साधुः स साधुः सद्भिरुच्यते ।।’

“અર્થાત્ કોઈ ઉપકાર કરે, કોઈ ભિક્ષા આપે કે જોઈતા વસ્તુ-પદાર્થ આપે અથવા રહેવા-બેસવા આશરો આપે ત્યારે તો સાધુતા સહેજે જ રહે, તે કંઈ સાધુપણની પરીક્ષા નથી. પરંતુ સાચી સાધુતા, સાચું સાધુપણું તો ત્યારે જ કહેવાય કે કોઈ અપકાર કરે, ત્રણ ત્રણ દિવસના ઉપવાસ હોય ત્યારે તૈયાર થયેલી રસોઈ ઢોળી-ફોડી નાખે, છતાં પણ ઊંચી આંખ ન કરે એટલું જ નહિ પણ તેનું ખરાબ થાય તેવો સંકલ્પ પણ ન થાય ને

તેનું રૂડું થાય તેવા સંકલ્પો થાય ત્યારે સાચી સાધુતા કહેવાય. એવી સાધુતાને જ સત્પુરુષો પ્રમાણિત કરે છે.”

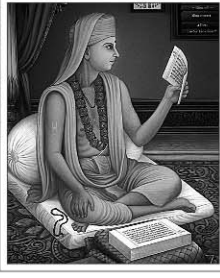
આ શ્લોક વર્ષોથી સાધુ-સંતો માટે લખાતો તે ખરેખર આ નંદસંતોએ આ શ્લોકના અર્થને પોતાના જીવનમાં સાર્થક કર્યો. કારણ કે આ નંદસંતોએ ગામડે ગામડે વિચરણ કરતા થકા અનેક કુકર્મી લોકોને સુકર્મી-સજ્જન બનાવ્યા. એટલું જ નહિ પણ એક ઉત્તમકોટિના ભક્ત બનાવ્યા. હવે જોઈએ તે કેવા કુકર્મી લોકોને આ સંતોએ સુધાર્યા, તેનો થોડો પૂર્વનો પાત્ર પરિચય અત્રે ટૂંકમાં નિહાળીએ :

પાપના પહાડો :-

- પાંચ પાંચ બકરીને ખરીઓ સોતી ખાઈ જનાર ભડલીનો ભાણખાચર...
- અનેક નિર્દોષ પ્રાણીઓને મારી પેટ ભરનાર કોટીયા ગામનો જસો કામળીયો...
- જેને ચીભડું સુધારવું ને માણસ મારવું સમાન તે કમઢીયાનો કાચો સંધી...
- જે પાણીની જગ્યાએ દારુ પીવે, અનાજની જગ્યાએ માંસ જમે તે લોધીકાનો અભેસિંહ...
- સવારથી સાંજ પડે ને કેટલાય પશુને મારી મારીને ખાઈ જાય તે લીલાખાનો મુંબેસુર...
- જેના ઘેર ચોવીસ કલાક દારુની મહેફિલો જામે તે જુના સાવરના ઉગાખુમાણ...
- જેને ઘરે ધાડ પાડે તેના ઘેરે ચપટી અન્ન પણ રહેવા ન દે તે શેરગઢનો મૂળજી લોહાણો...
- એક છરાની આર કેવી નીકળી છે તે જોવા સારું પાંચ જણાનું કુટુંબ વધેરી નાખે તે ઉપલેટાના વેરોભાઈ...
- પોતાના જ ભાઈ અને કુટુંબીઓ સામે બહારવટે ચડનાર માણસાના વાલેરો વરુ...

આવા આવા તો અનેક પાપી લોકોને પુણ્યશાળી બનાવ્યા, પાપો છોડાવીને સત્સંગી કર્યા.

સાચા સંતોને પ્રાચીનકાળથી અપાતી વ્યાખ્યાને પણ આ નંદસંતોએ સાબિત કરી : 'સાધ્નોતિ સ્વપર કાર્યં ઇતિ સાધુ' - અર્થાત્ 'જે મુમુક્ષુ અથવા મુક્તપુરુષ પ્રથમ પોતાનું આત્યંતિક કલ્યાણ સિદ્ધ કરે અને સાથોસાથ પોતાના પ્રસંગમાં આવનાર પાપી કે પુણ્યશાળી જીવાત્માઓના પણ કલ્યાણ કરે તે જ ખરા અર્થમાં સાધુ છે.'

વળી, આ નંદસંતો કોઈ સામાન્ય ન હતા, પરંતુ આ લોકની દૃષ્ટિએ તેઓ જન્મથી જ ગર્ભશ્રીમંત હતા. કોઈ મોટા તવંગર તો કોઈ મોટા મંદિરોના મહંતો હતા. તે સર્વે સમૃદ્ધિનો ત્યાગ કર્યો; જ્યારે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સ્વરૂપની ઓળખાણ થઈ ત્યારે તેમના શ્રીચરણમાં પોતાના જીવનને યા હોમકરી (સમર્પણ કરી) માત્રને માત્ર એક ઈષ્ટદેવની જે કંઈ આજ્ઞા-વચન તેમાં જ સ્વદેહને નીચોવી નાખી ભગવાન શ્રીહરિને રાજી કરવા એજ એમનું મુખ્ય કર્તવ્ય હતું એ સિવાય બીજું કોઈ કાર્ય તેમના જીવનમાં નહોતું. આ એકજ લક્ષ્ય - નિશાન - ધ્યેયને પાર પાડવા રાત્રિ-દિવસ સુખ-દુઃખ, માન-અપમાન, ભૂખ-તરસ વગેરે જોયા વિના સેંકડો અને હજારો મુમુક્ષુ જીવાત્માઓને ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની ઓળખાણ કરાવી અક્ષરધામના અધિકારી બનાવ્યા છે.

હવે આપણે એવા થોડા પ્રસંગો જોઈએ કે, નંદસંતોએ આ લોકમાં શું શું ત્યાગ કર્યું

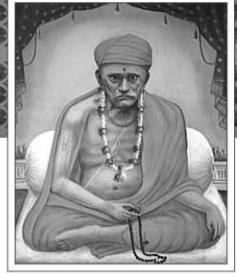
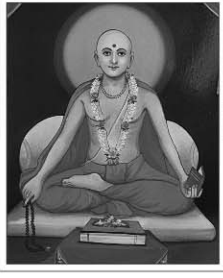
- સ.ગુ. શ્રી અદ્ભુતાનંદ સ્વામીએ લગ્નના ત્રીજે ફેરે ઘર-સંસાર છોડ્યો અને સાધુ થવા નીકળી પડ્યા. રસ્તામાં બે બે વાર સ્ત્રી-ધનનો યોગ થયો, પરંતુ તેમાં રંચમાત્ર લોભાયા નહિ.
- સ.ગુ. શ્રી ગોવિદાનંદ સ્વામી હનુમાન ગઢીની મહંતાઈનો ત્યાગ કરી સાધુ થવા ચાલ્યા. રસ્તામાં કોઈ રાજાની રૂપવતી દાસી રૂ. ૧૦,૦૦૦ અને ઘરેણા લઈ સ્વામીને લગ્નનો પ્રસ્તાવ મૂકે છે ત્યારે સ્વામી મકર (યુક્તિ) કરી ભાગી ગયા અને સાધુ થયા હતા.

- સ.ગુ. શ્રી અદ્ભુતાનંદ સ્વામી અને સ.ગુ. શ્રી શૂન્યતીતાનંદ સ્વામી જેવા તો મોટી મોટી સિદ્ધાઈઓનો ત્યાગ કરીને સાધુ થયા હતા.
- સ.ગુ. શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી તો પોતાના ઘરે સોનાની થાળીમાં ભોજન કરતા હતા. આવી અઢળક ધનસંપત્તિ તેનો ત્યાગ કરી સાધુ થયા હતા.
- સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી તો એ સમયમાં ૧૧,૦૦૦ રૂ. નગદનાણું, ૨૨,૦૦૦ જામશાહી કોરિ, ૧૦૧ સોનામહોર - વેઢ - વીંટીઓ - કડા - હિરા - માણેક મોતીના હારો, ૧૬ જાતવાન ઘોડા, ૭ ઊંટ, બળદો, ૨૫ સિગરામ તેમજ ધાંગધ્રા, જામનગર, જૂનાગઢ, ભાવનગર, વડોદરા જેવા રાજ્યના રાજકવિ પદનો ત્યાગ કરી સાધુ થયા હતા.
- સ.ગુ. શ્રી આનંદાનંદ સ્વામી અયોધ્યાની શ્રી રામગલોલા જગ્યાની મહંતાઈનો ત્યાગ કરી સાધુ થયા હતા.
- સ.ગુ. શ્રી સ્વયંપ્રકાશાનંદ સ્વામી કલકત્તાના શ્રી રાધાકૃષ્ણ મંદિરની મહંતાઈનો ત્યાગ કરી સાધુ થયા હતા.
- સ.ગુ. શ્રી ગુરુચરણરાત્નાનંદ સ્વામી તથા સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી આદિક અઢળક ધન-સંપત્તિ છોડીને સાધુ થયા હતા.

આમ, અનેક સંતો જ્યારે સાધુ થવા આવ્યા ત્યારે આ રીતે અઢળક ધનસંપત્તિ, માન-મોટપ મહંતાઈનો ત્યાગ કરીને આવ્યા હતા.

- સંપ્રદાયના મહાન વરિષ્ઠ સંતવર્ય સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી એટલે નાડીપ્રાણ સંકેલી લઈને સ્વસ્થ રીતે જીવન જીવી શકે. અરે ! ગ્રહોની ગતિને અટકાવીને ગ્રહણને પણ બંધ રાખ્યું હતું. જે આ બ્રહ્માંડના સર્જન પછી આ એક જ

એવી ઘટના બનેલી છે. સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી સાક્ષાત્ અષ્ટાંગયોગનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ હતા.

- સંપ્રદાયમાં 'મા'નું બિરુદ પ્રાપ્ત કરનાર સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી એટલે સાધુતાનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ. અરે ! કોઈ ગમે તેવો કોધના આવેગથી ભરાયો હોય, પરંતુ સ્વામી સાથે જો દૃષ્ટિ એક થાય તો તે જ ક્ષણે સંપૂર્ણ કોધ શમી જાય.
- સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી એટલે સાક્ષાત્ બ્રહ્મચર્યનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ. જૂનાગઢમાં દ્વેષીલા દિવાને કામી ઘોડા ઉપર સ્વામીને બેસવા કહ્યું. પરંતુ સ્વામીએ તો બેસતા પહેલા કામી ઘોડાની પીઠ ઉપર થાપો માર્યો ને ઘોડાને નિષ્કામી કર્યો.
- વિદ્વત્તા અને પાંડિત્યનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ એટલે સ.ગુ. શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી. જેના નામની વિદ્વાનોમાં હાંક વાગતી, જ્યાં સ્વામી પગ મૂકે ત્યાંથી શાસ્ત્રાર્થ કરવા માટે એકત્ર થયેલા વિદ્વાનો ભાગી જાય. જેઓ તત્ત્વજ્ઞાનને સહજતાથી ઘોળીને પી ગયા હતા.
- સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી એટલે મૂર્તિમંત વૈરાગ્યનું સ્વરૂપ. છતાં જેમની કાવ્યાદિ કલાકૃતિથી ભલભલા આકર્ષિત થાય.
- સ.ગુ. શ્રી પ્રેમાનંદ સ્વામી એટલે સંધ્યાસમયને પ્રભાતકાળનું સ્વરૂપ આપે તેવી અજબ ગાયનકળાની શક્તિનું જાણે કે પ્રેમનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ.
- સ.ગુ. શ્રી શતાનંદ સ્વામી એટલે સિદ્ધશાનું મૂર્તિમંત સ્વરૂપ. જેઓ પોતાની યોગશક્તિ દ્વારા સદેહે ત્રિલોકમાં વિહાર કરતા એવા સમાધિનિષ્ઠ.
- એક મચ્છરના જીવાત્માને પકડી બોટાદના હમીર ખાયરની મરેલી ઘોડીને હણહણાટિ કરાવે એવી મહાદાને બેઠા કરવાની અનુપમ શક્તિ ધરાવનારા સ.ગુ. શ્રી વ્યાપકાનંદ સ્વામી.
- ઈન્દ્રને પાટુ મારીને વરસાદ વરસાવે એવા સામર્થ્યવાન

સ.ગુ. શ્રી સચ્ચિદાનંદ સ્વામી.

આ રીતે જો સામર્થ્યવાન સંતોની નોંધ કરીએ તો એક ગ્રંથ રચાય. કેટલું ગણાવીએ....

આ નંદસંતોમાં ઐશ્વર્ય-પ્રતાપ અને સદ્ગુણોનો ભંડાર હોવા છતાંય કેવો ત્યાગ-વૈરાગ્ય. પોતે ટાટ(કોથળા) પહેરે, અરે ! ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના વચને ખટરસ રહિત લૂખા ગોળા ખાય. જે ગોળા કૂતરાને ફેંકે તો કૂતરા સૂંધે પણ નહિ. આવા આવા તો શ્રીજીમહારાજે ૧૧૪ પ્રકરણો ફેરવેલા અને સંતોને તેમાં તાવેલા. એ જોઈને આપણું મન કબૂલ કરે કે, આ પરમહંસો તે ત્યાગની પરમમૂર્તિ હતા. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના નંદસંતોના ત્યાગ અને વૈરાગ્યના પેગડામાં બીજા કોઈનો ધગ આવે તેમ નથી.

આ વાતમાં જેમને અતિશયોક્તિ લાગતી હોય તો તે નંદસંતોએ જ જે ત્યાગ-વૈરાગ્ય રાખી, ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની આજ્ઞારૂપી ૧૧૪ પ્રકરણોમાંથી જે પોતાના જીવનને પસાર કરેલું છે તેમાં એક નજર ફેરવી લેવી, સંશયનું સમાધાન આપમેળે થઈ જશે !! જે પ્રકરણો નીચે પ્રમાણે છે.

૧. લોજમાં બાઈઓ તથા ભાઈઓની સભા નોખી પાડીને કહ્યું : 'પરમહંસને બાઈઓ સાથે અડવું કે બોલવું નહિ.'
૨. બબ્બે જણને ધ્યાનમાં સામસામા બેસાડતા, તેમાં ઊંઘવું નહિ તથા સંકલ્પ ન કરવો.
૩. લોજમાં પાંચ પાંચને ધ્યાનમાં બેસાડતાં, તેમાં કાંઈ જોવું નહિ તથા બોલવું નહિ ને જેને નિદ્રા આવે તેને દડાથી અથવા છડી અડાડીને જગાડતા.
૪. યોગધારણા શીખવી.
૫. અષ્ટાંગયોગની ક્રિયા શીખવી.
૬. માણસો તથા પશુપક્ષી વગેરેને સમાધિ કરાવવી.
૭. શીરાપૂરીનું સદાવ્રત દેવું ને પોતે લવિંગીયા મરચાં તથા મીઠીઆવળના ગોળા જમતા અને સાધુને રોટલા જમાડતા.

૮. મંડળ દીઠ ઠાકોરજીની સેવા રાખવી.
૯. પરમહંસ કરવા.
૧૦. ભિક્ષા માગતાં જે આવે તેના ગોળા કરીને ખાવા.
૧૧. મન માગે તે ન આપવું.
૧૨. રાત્રિએ વગડે એક એકનો શબ્દ ન સંભળાય તેમ રહેવું.
૧૩. શિયાળામાં પાણીમાં શ્રદ્ધા પ્રમાણે બેસવું.
૧૪. શરીરે ખરજ આવે તો પણ ખંજોળવું નહિ.
૧૫. ખટરસ ન ખાવા.
૧૬. શરીરે સર્પ વીંછી ચડે તોય બેસી રહેવું.
૧૭. માથે લૂગડું ઓઢે ને બીજો દોરે, એમ ઘુંઘટો રાખવો.
૧૮. મટકું જીતવું.
૧૯. ઊઘાડે પગે ચાલવું.
૨૦. ગાડાં વગેરે વાહને ન બેસવું.
૨૧. સારી ભિક્ષા મળે ત્યાં ફરીથી ન જાવું.
૨૨. ઊંઘ આવે તો પાલી દાણા દળવા.
૨૩. જોલું આવે તો ટાઢે પાણીએ સ્નાન કરવું.
૨૪. ઓઠીંગણ દઈને બેસવું નહિ.
૨૫. ઝાડતળે બેસવું નહિ.
૨૬. ઓઘા વગેરે કોઈ પદાર્થનો આશરો લેવો નહિ.
૨૭. ના'તાં ના'તાં શરીર ઉપર હાથ ફેરવવો નહિ.
૨૮. સંકલ્પ ઓળખીને ક્રિયા કરવી.
૨૯. જે વસ્ત્ર પોતાને ગમે તે બીજાને આપી દેવું.
૩૦. નિર્જળા એકાદશી કરવી.
૩૧. એકાદશીના ઉપવાસને દિવસ બહુ તરસ લાગે તો એક પળી (પાશેર) પાણી પીવું.
૩૨. રાત્રિના ચાર પહોર એકાદશીનું જાગરણ કરવું.
૩૩. અઢી હાથનો એક હજુરીયો (કેડથી ગોઠણ સુધી પહેરી શકાય તેવું, રૂમાલ જેવું વસ્ત્ર) પહેરવો.
૩૪. કૌંપીન એક રાખવી.
૩૫. ગોદડી ત્રણ પડની રાખવી.
૩૬. મુમતી બાંધવી.
૩૭. સમઘાતુને અડે તો પચીશ વાર હાથ ધોવા.

૩૮. રૂદ્રાક્ષનો મણિકો બાંધવો.
૪૦. દિગંબર રહેવું.
૪૧. ટાટ (શણમાંથી બનતું કંતાનનું વસ્ત્ર - સૂતળીનું વસ્ત્ર) પહેરવું.
૪૨. સ્ત્રીનું લાલ વસ્ત્ર દેખાય તો ઉપવાસ કરવો.
૪૩. ગુરુની આજ્ઞા વિના દર્શને આવે તો કાઢી મૂકવા.
૪૪. ગુરુની આજ્ઞાએ આવે તેને દર્શન આપવાં.
૪૫. ઉત્થાન ઓળખીને ક્રિયા કરવી.
૪૬. હરિઈચ્છાએ આવે તે એકવાર ગોળા વાળીને જમવું.
૪૭. અગ્નિએ તાપવું નહિ.
૪૮. અગ્નિને અડવું નહિ.
૪૯. પચીશ વર્ષનો હોય તેની કહેલ વાત સાચી ન માનવી.
૫૦. ઉતરતાને સંસ્કૃત વિદ્યા ન ભણાવવી.
૫૧. આસન જીતવું.
૫૨. સંન્યાસી ન કરવા.
૫૩. મંડળ ઉપર મંડળ ન જાય.
૫૪. જે સામું મળે તેને ભગવાનની બુદ્ધિ રાખીને નમસ્કાર કરવો.
૫૫. માર્ગમાં હરિજનને જાળવીને ચાલવું.
૫૬. કોઈ પદાર્થ બધાની પાસે માગવું નહિ, મોટાની પાસે માગવું.
૫૭. કોઈ અપમાન કરે તે સહન કરવું.
૫૮. મોટી મોટી બાઈઓ એક પૈસા ભાર અન્ન જમે.
૫૯. પાશેર અન્ન જમવું.
૬૦. દાદાબાચરના દરબારમાં આજ્ઞા વિના ન જાવું.
૬૧. પદાર્થનો સંગ્રહ ન કરવો.
૬૨. દોડવું નહિ.
૬૩. ઝાડ ન રોપવાં.
૬૪. પશુ ન રાખવાં.
૬૫. રાત્રિએ ન ચાલવું.
૬૬. ઘસીને પગ ન ધોવા.
૬૭. ભગવાનના પદ ગાઈને પંક્તિમાં જમવા બેસવું.
૬૮. જમતાં જમતાં બીજું બોલવું નહિ, ભજન કરવું.
૬૯. દેશમાં ફરવા જાવું ત્યાં કાચી રસોઈ લેવી.
૭૦. ગઢડામાં સાકર લાવે તે જમવી.

૭૧. દેશમાં ફરવા જાય ત્યાં સન્માન થાય એટલે ગામ બદલવું.
૭૨. ઔષધ ન ખાવું.
૭૩. ભૂત, પ્રેત, મૂઠ, ચોટ, વાઘને દેખીને બીવું નહિ.
૭૪. પૈસા ઉપર ઝાડે ફરવું.
૭૫. ગ્રામ્યવાર્તા ન કરવી ને ન સાંભળવી.
૭૬. વાતો કરીને સત્સંગ કરાવવો.
૭૭. નિત્ય એક જણને વર્તમાન ધરાવવા, ને કોઈ વર્તમાન ન લે તો એક લીલા ઝાડને વર્તમાન ધરાવીને પછી ભિક્ષાન્ન જમવું.
૭૮. નિત્યે ઝોળી ફેરવીને ભિક્ષા કરવી.
૭૯. નિત્યે મેળાવીને જમવું.
૮૦. નિત્યે જડભરતની વાત કરવી.
૮૧. નિત્યે દેહની નિંદા કરવી.
૮૨. ઘર મૂકીને ત્યાગીને દર્શને ગૃહસ્થે આવવું.
૮૩. જ્યાં આસન કર્યું હોય ત્યાં પાછું આસન કરવું નહિ.
૮૪. પાથર્યા વિના પૃથ્વી ઉપર સૂવું.
૮૫. સૂતા પછી જગાય તો ફરીને સૂવું નહિ.
૮૬. સૂતા પછી જગાય ત્યાર પછી લાંબો પગ કરવો નહિ.
૮૭. આત્માનો નિત્યે વિચાર કરવો.
૮૮. પરમેશ્વરની પ્રાર્થના કર્યા વિના સૂવું નહિ.
૮૯. ધનુષ્યવા દંષ્ટિ નિયમમાં રાખીને ચાલવું.
૯૦. સ્વભાવનો ત્યાગ કરવો.
૯૧. ભેગા થઈને કીર્તન ગાતાં ગાતાં જમવા જાવું.
૯૨. ઉપવાસ કરતાં હારી ન જાવું.
૯૩. રાંધેલું અન્ન ન ખાવું, ને કાચું કોરું ખાવું.
૯૪. વચન પ્રમાણે વર્તવું.
૯૫. હરિભક્તે કોઠીને સાણેથી દાણા કાઢવા.
૯૬. દિવસ ઉગ્યા પહેલાં ટાઢે પાણીએ ના'વું.
૯૭. પોતપોતાની ભિક્ષા જમીને ભેગા થાવું.
૯૮. ક્રોધ જેનામાં આવે તેને ક્રોધ ઊતરે ત્યાં સુધી બીજાએ હાડ હાડ કરવું.
૯૯. સાધુનું મંડળ આવે ત્યારે દંડવત કરવા.

૧૦૦. મોટા સાધુ આવે ત્યારે ઊભા થાવું.
૧૦૧. અધોવાયુ છૂટે તો પચીશ દંડવત કરવા.
૧૦૨. શેરડીમાંથી ઉપજે તે ન ખાવું.
૧૦૩. દૂધમાંથી ઉપજે તે ન ખાવું.
૧૦૪. નિઃસ્વાદીપણે જમવું.
૧૦૫. કારિયાણીમાં સર્વે હરિજન સાકર લાવે તેમાંથી એક એક ગાંગડો જમવી.
૧૦૬. સર્વ ક્રિયામાં ભગવાનની મૂર્તિની સ્મૃતિ રાખવી.
૧૦૭. લીલા તૃણ ઉપર પગ ન મૂકવો.
૧૦૮. પાણીમાં પગ દઈને ન ચાલવું.
૧૦૯. લીલોતરી શાક ન ખાવું.
૧૧૦. શાલીગ્રામની સર્વેએ પૂજા કરવી.
૧૧૧. હાથે રસોઈ કરીને ઠાકોરજીને નૈવેદ્ય કરીને જમવું.
૧૧૨. નવ પ્રકારની ભક્તિ કર્યા વિના નવરું ન રહેવું.
૧૧૩. પુરુષોત્તમપણાની વાત કરવી ને સૌને સમજાવવી.
૧૧૪. ગુરુ થઈને પરમેશ્વરની વાત ન કરે અને શિષ્ય સાંભળવા ન આવે તો તે બંનેએ એક એક ઉપવાસ કરવો.

આ પ્રમાણે ૧૧૪ પ્રકરણો ફેરવી શ્રીજીમહારાજે શ્રી સત્સંગિજીવન ગ્રંથ કરાવ્યો, ઠાકોરજીના મંદિર કર્યા અને ધર્મની પ્રથા બાંધી, તે પછી ધર્મકુળ તેમજ ત્યાગી-ગૃહીને વર્તવાની રીત શ્રી સત્સંગિજીવનમાં શિક્ષાપત્રી, ધર્મામૃત અને નિષ્કામશુદ્ધિમાં લખી છે. તે પ્રમાણે હવે સહુએ વર્તવું અને પોતપોતાના ધર્મ પ્રમાણે ન વર્તે તે અમારા સંપ્રદાયની બહાર છે એમ શ્રીજીમહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં કહ્યું છે.

વળી, **કેટલી સહનશીલતા !** દ્વામોગામ ફરતા આ સંતોને ગામ ગુરુ બની બેઠેલા ઢોંગીબાવા લોકો મારે, તેના મારને સહન કરે. ક્યારેક તો તે ખાખી બાવાઓ એક-બે હોય અને સંતો ૪૦-૫૦ હોય, છતાં પણ **આંખ ઊંચી ન કરે** અને તેના **મારને સહન કરે**. કેટકેટલું સામર્થ્ય હોવા છતાંય અપમાનોનું સહન કરવું તે કોઈ નાની સુની વાત નથી. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે પોતાના સંતોમાં સાધુતાના સૂરોનો કેવો સુમેળ કર્યો હશે ? સાથોસાથ આ નંદસંતોમાં **નિર્માનપણું** પણ **અજોડ** હતું. જેના પ્રસંગો અહિં પ્રસ્તુત છે.

● ગઢડામાં ભેંસજાળના મોતી

ત્રવાડી સ. ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી પાસે ઉદ્ભવગીતા સમજવા આવે ને સ્વામીના દર્શન-વર્તનથી હૃદયે એવી તો છાપ ઉપસી કે એક દિવસ તો સ્વામીના પગ પકડીને કહે : “સ્વામી ! તમો જ ભગવાન છો...” આટલા શબ્દોએ તો સ્વામીને ઉભા કરી દીધા ને કહે : “ના... ના... મોતીભાઈ ! હું ભગવાન નહિ, મારી જેવા તો પાંચસો જેના શ્રીચરણોમાં આળોટે છે, તે ભગવાન તો શ્રી સ્વામિનારાયણ છે...”

● ગામ સુંદરીયાણાના અગ્રણી વૈષ્ણવ વૈધરાજ હેમરાજ શાહ સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીના શરીરમાં નાડી ગોતે પણ સ્વામીએ એવું તો યોગકળાનું સામર્થ્ય દેખાડ્યું કે સંપૂર્ણ શરીરમાં ક્યાંય નાડી ચાલતી ન દેખાય. ત્યારે હેમરાજ શાહ ઊભા થઈ ગયા ને કહે : “સ્વામી...! જે મડદું હોય તેની નાડી બંધ હોય, પરંતુ તમો તો વાતો કરો છો ને નાડી બંધ...!” આટલું બોલતા તો સ્વામીના બે પગ પકડીને કહે : “સ્વામી ! આપ સાક્ષાત્ ભગવાન છો.... ભગવાન છો...” બસ એજ ક્ષણે સ્વામી પણ બેઠા થઈને હેમરાજ શાહના મોઢા આડો હાથ ધરી દીધો ને કહે : “બસ કરો વૈધરાજ ! બસ કરો... હું ભગવાન નથી, ભગવાન તો અમારા ગુરુ સ્વામિનારાયણ છે... મારા જેવા તો સેંકડો પરમહંસો જેના ચરણે શીશ મુકાવે છે તેમાં હું તો નાનામાં નાનો સાધુ છું...!!!!”

● જોધપુરનો દેવદાસ સ. ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી પાસે અષ્ટાવધાન કળાની સ્પર્ધા માટે આવ્યો. સ્વામી કહે કે આ વૈષ્ણવાનંદ સ્વામી સાથે સ્પર્ધા કરો અને જો અષ્ટોત્તર શતાવધાન સમજવું હોય કે સ્પર્ધા કરવી હોય તો અમારી પાસે આવો. દેવદાસ તો સ્વામીની કળા પ્રતિભા જોઈ સ્વામીના પગમાં પડી કહેવા લાગ્યા : “આપ જ સાક્ષાત્ ઈશ્વર છો...” ત્યાં તો સ્વામી દેવદાસને ઉભા કરીને કહે : “મારી જેવા તો પાંચસો જેમના ચરણને ચૂમે છે તે ભગવાન છે હું નહિ...”

● ધોલેરાનો અમલદાર ‘જનની જીવો રે ગોપીચંદની...’ આ કીર્તનના રચયિતાને મળવા ધોલેરા મંદિરમાં આવે. પૂછતા ખબર પડે કે સામે પથ્થર ઘડે છે તેજ તેના રચયિતા છે ત્યારે અમલદાર કહે : “આવો આ કીર્તનનો રચનાર ન હોય.” તે વાક્ય સાંભળી સ. ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી કહે : “છે તો મણિ, પણ રજે ઢંકાયેલી છે.” આટલા શબ્દથી અમલદાર ઓળખી ગયો, દોડતો સ્વામીના પગમાં પડ્યો. સ્વામી આપ જ ભગવાન છો. સ્વામી કહે : “ના... ના... હું તો ભગવાનનો એક સામાન્ય સેવક છું, ભગવાન તો એક મારા ઈષ્ટદેવ શ્રી સ્વામિનારાયણ છે.”

આમ, કેટલી નિખાલસતા, નિર્માનીપણું જેનો જોટો ન

જડે. ભૂતકાળ સંભારીએ તો... ત્રેતાયુગમાં રામચંદ્રજીના એક ઉપાસક હનુમાનજીએ બ્રહ્મચર્ય પાળ્યું, દ્વાપર યુગમાં કૃષ્ણચંદ્રજીના એક ઉપાસક ભીષ્મપિતામહે બ્રહ્મચર્ય પાળ્યું ને આજે આ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને ૩૦૦૦ જેટલા સંતોની બ્રહ્મચર્યની સાક્ષાત્ મૂર્તિ સમી હારમાળ ઉભી કરી.

ખરેખર આ નંદસંતોએ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને રાજી કરવા, એમની પ્રસન્નતા મેળવવા માટે નાની-મોટી દરેક આજ્ઞાઓને શિરોધાર્ય કરીને એમના માટે પોતાના દેહના અને મનના ચૂરેચૂરા કરવા હરહંમેશ બે હાથ જોડી નતમસ્તકે હાજરાહજૂર રહેતા. અને વળી, મહા કેફથી ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને કહેતા:

‘કહો તો મટકું ન ભરીએ મીઠે,
કહો તો અજ્ઞ ન જમીએ પેટે.
કહો તો તજીએ છાદનનો સંગ,
રહીએ હિમમાં ઉઘાડે અંગ;
કહો તો પીવું તજી દઈએ પાણી,
રહીએ મોન ન બોલીએ વાણી.
કહો તો બેસીએ આસન વાળી,
નવ જોયે આ દેહ સંભાળી;
એમ હિંમત છે મનમાંય,
તમે કહો તે કેમન થાય.’

(ભક્તચિંતામણી : ૭૨/૩૨-૩૪)

આવા સમર્થ અને સમર્પિત શિષ્યવૃંદ સંપાદિત કરવામાં ભગવાન શ્રીહરિએ કઈ યુક્તિ હાથ ધરેલી?

ચમત્કાર ? ના...

આ સંતો-પરમહંસો તો કાંઈ ચમત્કારથી નમે એવા ન હતા. કારણ ? તેઓ પોતે ચમત્કારી હતા.

અને એમાંય સ.ગુ. શ્રી વ્યાપકાનંદ સ્વામી જેવા તો પોતે મૃત ઘોડીને પણ સજીવન કરે એવા ચમત્કારી હતા.....!!

પાંડિત્યદર્શન ? ના...

વિદ્યાવારિધિ સ.ગુ. શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી જેવા શાસ્ત્રવેતા અને શાસ્ત્રકર્તા તો તત્ત્વજ્ઞાનને સહજતાથી ઘોળીને પી ગયા હતા. મૂર્તિમાન પંડિતાઈ જેવા આ પરમહંસો પાંડિત્યથી આટલા બધા કેવી રીતે આકર્ષાય ?

કલા કૌશલ્ય ? ના...

સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી જેવા શતાવધાની આગળ એનો શો ભાર ?

લૌકિક લાલચ ? ના...

સ્વપ્નમાં જેને સંસાર અસાર લાગતો એવા સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામીને અને બ્રહ્માથી કીટ લગી જગતને જૂઠું જોનારા સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી જેવાને વળી લાલચ કઈ ?

તો કેવી રીતે આ પરમહંસો શ્રીજીમહારાજને વશ થયા ? એ વશ થયા કેવળ બે કારણથી : શ્રીજીમહારાજની ‘પારલૌકિક પ્રતિભા’ અને ‘અલૌકિક કરુણાસભર પ્રેમથી.’

વિખ્યાત ગાંધીવાદી કિશોરલાલ મશરૂવાલા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ માટે નોંધે છે : “એક કુશળ આયોજક હોવા છતાં એમના નેણમાંથી પ્રેમનો અખંડ પ્રવાહ વહેતો.”

આ પ્રેમના પ્રચંડ પૂરમાં પરમહંસો નાહ્યા. મગ્ન બન્યા. તણાયા. નિઃસ્પૃહી ત્યાગીઓના પણ અંતર ભીંજવી દે ના. આ શ્રીજીમહારાજની હેતલ ગંગાનાં કેટલાંક બુંદનું આચમન કરીએ :

● એકવાર સ્વરૂપાનંદ

સ્વામીને તાવની જીવલેણ

ભિમારી વળગેલી. ત્રણ દેહ

અને ત્રણ અવસ્થાના

ભાવથી રહિત

થઈને વર્તનારા

આ મહાન-આત્માની

શાંતિ માંદગીમાં ક્યાંય

ફંગોળાઈ ગયેલી.

શ્રીજીમહારાજના દર્શન થા

ય ત્યારે જ તેમને શાંતિ વળતી.

મહારાજ એમની પ્રીતિની આ

વાત જાણતા હતા. તેથી પોતાના

આ પ્યારા પરમહંસને સુખ

આપવા ભગવાન શ્રીહરિ

નિત્ય મધરાતે આવતા.

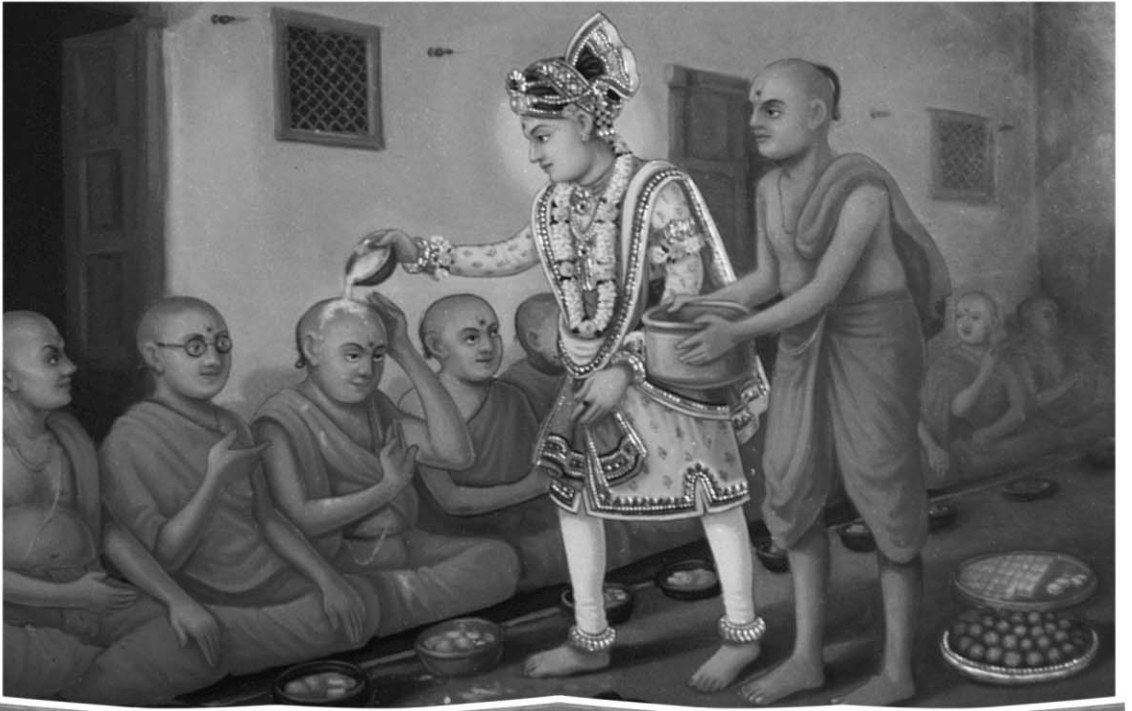

રંગીન ગૂંઢો રેંટો પહેરીને તથા બુરાનપુરનો રેંટો માથે બાંધીને કમર ઉપર એક રેંટો બાંધતા. સોનાના વેઢ, વીંટી ધારતા. એવી રીતે બુકાની સાથે આવીને ગાદીતકીયે બેસતા. ચાર ઘડી સુધી નિત્ય નવીન વાતો કરતા. જે સાંભળીને સંત તૃપ્ત થતા નહિ. (અરુણોદય થાય ત્યારે પાર્ષદો ભગવાન શ્રીહરિને સૂચન કરતા તેથી મહારાજ ચાલી નીકળતા અને પલંગ પર આવીને સૂઈ જતા.) કોઈ દિવસ વાત કરતા. કોઈ દિવસ પ્રેમાનંદ મુનિ પાસે કીર્તન ગવરાવતા. ક્યારેક રામાનંદ સ્વામીની વાત કરતા, ક્યારેક પોતાના અલૌકિક વિચરણની વાત કરતા, ક્યારેક અયોધ્યાપુરીમાંનાં પોતાના ચરિત્રો કોઈએ ન સાંભળ્યા હોય તેવાં કહેતાં, ક્યારેક વનવિચરણની વાતો કરતા.... શ્રીહરિ પોતે ચંદન ઉતારી કટોરો ભરી તેમના અંગે લેપ કરતા. (શ્રીહરિચરિત્રામૃતસાગર: ૧૫/૪૬)

● એકવાર શ્રીજીમહારાજ જેતલપુરમાં સાંખ્યયોગી વિપ્ર ગંગામાને ત્યાં જમવા જતા હતા. સાથે ચાલતા સંતો કીર્તન ગાઈ રહ્યા હતા. મહારાજ પણ સાથે સાથે તાળી વગાડી ગાતા હતા. કપાળમાં પ્રસ્વેદનાં બિંદુઓ મોતીની

જેમયમકતાં હતાં. ભાદરવાનો તાપ હતો એટલે ભગુજીએ ભગવાન શ્રીહરિને માથે છત્ર ધર્યું હતું. મહારાજે એક બે વખત છત્ર હાથે કરી દૂર કર્યું છતાં ભગુજીએ તે જોરથી પકડી રાખ્યું. શ્રીજીમહારાજ થોડું આગળ ચાલ્યા અને એકદમભીભા રહ્યા. છત્રનો ડંડો જોરથી પકડ્યો, છત્ર ભગુજીના હાથમાંથી પડી ગયું અને મહારાજે તેને ત્યાં બુરજમાં પછાડ્યું અને છત્રના બધા જ સળિયા છૂટા થઈ ગયા. પછી શ્રીજીમહારાજે તેમને ઠપકો આપતાં કહ્યું : “સંતો બધા તડકામાં ચાલે છે અને અમારા ઉપર છત્ર શીદ ઘરો છો ?”

● સુરતના મુનિબાવાના આમંત્રણને માન આપી શ્રીજીમહારાજ સુરત પધારવાના હતા. માર્ગમાં સંતોના સંઘ સાથે ભગવાન શ્રીહરિ કારેલી ગામમાં પધાર્યા. અહિં મહારાજે મોટેરા સંતો સિવાય બીજા સંતોને કહ્યું : “તમે સૌ આ મહીકાંઠાના ગામડામાં મંડળ લઈને ફરો. અને જ્યારે બોલાવીએ ત્યારે અમારી પાસે સૌ આવજો.” શ્રીજીમહારાજની આ આજ્ઞા સાંભળી સંતો તરત જ મહારાજને દંડવત્ કરી નીકળી ગયા. મહારાજ તેમને જતા

જોઈ રહ્યા. પછી ધીરેથી બોલ્યા : “કેટલા સરળ છે મારા સંતો ! આજ્ઞા પાળવા ઉપર જ એમનું અખંડ અનુસંધાન છે.” એટલે મહાનુભાવાનંદ સ્વામીએ કહ્યું : “મહારાજ ! આવા પ્રસંગે તો સંતોનો સમૂહ હોય તો જ પ્રસંગ શોભે. સુરત જેવું મોટું શહેર, ત્યાંના અરદેશર કોટવાળ જેવા મોટા રાજકીય પુરુષ. ત્યાં તો આપણે દબદબાથી જવું જોઈએ.” શ્રીજીમહારાજ તેમની વાત સાંભળી રહ્યા. પછી બોલ્યા : “તમે એકે જ આ કહ્યું. બીજા કોઈ મોટેરા બોલ્યા નહિ અને આ મુનિબાવા તેડવા આવ્યા છે તેમણે પણ આગ્રહ ન કર્યો. ખરેખર અમને તો સંત વગર નિદ્રા જ આવતી નથી.”

● ઓગણોતેરાના મહાકાળ પછી શ્રીજીમહારાજ ગટપુરમાં ફૂલદોલનો ઉત્સવ ઊજવવા નક્કી કર્યું હતું. દૂરસુદૂર વિચરતા સંતોને આમંત્રણ મોકલ્યું. મહારાજનો સંદેશો મળતા સૌ સંતો આવવા લાગ્યા. ભગવાન શ્રીહરિને પણ સંદેશો મળ્યો કે સંતો આવી રહ્યા છે. તેથી તેમણે નાજા જોગિયાને કહ્યું : “ઘોડી તૈયાર કરો, સંતોની સામા જવું છે.” દાદાખાયર, એભલખાયર, નાગમાલ, જીવાખાયર વગેરે તમામ દરબારોને પણ તૈયાર કર્યા. ભગવાન શ્રીહરિ ચાલ્યા. કુંડળ સુધી આવ્યા અને સામે સંતો આવતા દેખાયા. મહારાજ સંતોને જોઈ એકદમ આનંદમાં આવી ગયા અને બોલી ઊઠ્યા : “બાપુ ! જુઓ સંતો આવે છે ! દાદા જો જો સંતો આવે છે.” મહારાજ તરત જ ઘોડી ઉપરથી ઊતરી ગયા ને દંડવત્ કરવા લાગ્યા. સંતોએ આ જોયું અને તેઓ સામા દોડ્યા. મહારાજના ચરણમાં પડી ગયા. મહારાજને સૌ સંતો દંડવત્ કરતા હતા. મહારાજ એક એક સંતને ઊભા કરી ખૂબ પ્રેમથી ભેટ્યા. ઘણા સમયના વિરહ પછી મહારાજના આ દિવ્ય આશ્લેષથી સંતોના હૈયાં ચૈત્ર-વૈશાખની ધગેલ ધરતીને જેમ પાણી મળે તેમ પ્રેમભીના થઈ ગયા. મહારાજના પ્રેમે જ સૌને પ્રેમાન્વિત કરી દીધા. સૌ અશ્રુપૂર્ણ નયને શ્રીજીમહારાજના નિર્નિમેષ દર્શન કરી રહ્યા.

ભગવાન શ્રીહરિએ તેમને કહ્યું : “સંતો ! તમારો અમારા પ્રત્યેનો પ્રેમ જોઈ અમારું અંતર દ્રવી જાય છે. તમે દેશ-દેશમાં ફર્યા. અપમાન, તિરસ્કાર, માર સહન કર્યા છતાં અમારું સ્વરૂપ ઓળખાવવામાં, અમારા આદેશનું પ્રસારણ કરવામાં તમે પાછા ન પડ્યા, તમને અમે અનેક પ્રકારે તાવ્યા. આકરાં વ્રતો આપ્યાં. ખાવામાં - ભિક્ષામાં આવેલ નિઃસત્ત્વ પાશેર અન્નનો ગોળો જ કેવળ આપ્યો. ટાઢ-તડકો-વરસાદ સહન કરાવ્યા છે છતાં તમો અમારા ચરણની ધૂળ લેવા તત્પર બની

જાવો છો.”

સ.ગુ. અદ્ભુતાનંદ સ્વામી એમની વાતોમાં નોંધે છે : એકવાર શ્રીજીમહારાજ રાત્રે કથામાં જાગતા સંતોને ભેટવા લાગ્યા. તે સમયે માંડ દસ-વીસ સાધુ સભામાં બેઠેલા. તેથી સૌ મહારાજને મળવા વારાફરતી આવવા લાગ્યા. તે દરમ્યાન જિજ્ઞાસાનંદ સ્વામી સૂતેલા, સૌ સંતોને જગાડીને કહેવા લાગ્યા, ‘જાગો, જાગો, તમારો બાપ મળે છે.’ તેથી સૂતેલા સૌ સંતો પણ આવવા લાગ્યા. બીજા સંતોને મળતાં મળતાં અને તેઓની સાથે રમૂજ કરતા થકા આખી રાત વીતી ગઈ.

(શ્રીહરિની અદ્ભુત વાર્તાઓ : ૭૨)

● એક વખત શ્રીજીમહારાજ ગટપુરમાં સંતોની પંક્તિમાં પીરસવા નીકળ્યા હતા. મોતૈયા-જલેબીની રસોઈ હતી. આ સમયે એક લોભી વણિક હરિભક્ત પોતાના નાનકડા બાળક સાથે દૂરથી દર્શન કરી રહ્યા હતા. પ્રસાદીની લાલસાને વશ થઈ તેઓએ પોતે જ પોતાના બાળકને જોરથી ચિંટીયો ભર્યો. બાળકનું રુદન ચોકમાં છવાઈ ગયું. પછી સૌને સંભળાય તેમ મોટેથી બાળક પ્રત્યે બોલવા લાગ્યો : “છાનો રે... છાનો રે...! હમણાં મહારાજ તને પ્રસાદી આપશે. છાનોરે...!” મહારાજ આ સાંભળી વાક્યનો મર્મ પામી ગયા. તેમણે સામે કટાક્ષ કરતાં વણિકને કહ્યું : “તું તારા બાળકને જમાડ. હું મારા બાળકોને જમાડું છું!”

● શ્રીજીમહારાજ ગટપુરમાં નિત્ય સંતોને પીરસવા પધારતા. તે વખતે તપસ્વી સંત અદ્ભુતાનંદ સ્વામી બીમાર પડેલા. તેમને અંતરમાં વસવસો રહ્યા કરે કે મહારાજ પ્રસાદી આપે છે, મારાથી એ પ્રસાદી લઈ શકાતી નથી. પંક્તિમાં જવાનું મન થઈ આવે પણ પાછી મહારાજનીયે બીક લાગે કે ‘બિમાર છો ને કેમ લાડુ જમવા આવ્યા ?’ એમ પૂછે તો ? છતાંય ઘણી મથામણ પછી એક દિવસ તેઓ પંક્તિમાં આવીને બેસી ગયા. મહારાજ પંગતમાં પીરસવા નીકળ્યા. ને બધાને આપતા હતા એટલા ચાર લાડુ તેમને પીરસી દીધા. બીજીવાર નીકળ્યા ને બીજા બે લાડુ આપ્યા. સ્વામી હવે તૃપ્ત થઈ ગયા હતા. એટલે ત્રીજીવાર મહારાજ પીરસવા આવ્યા ત્યારે તેમણે ના પાડી. પણ મહારાજ કહે : ‘બે આંખો બે લાડવા માંગે છે.’ એમ બોલી બે લાડુ મૂકી મહારાજ આગળ નીકળી ગયા.

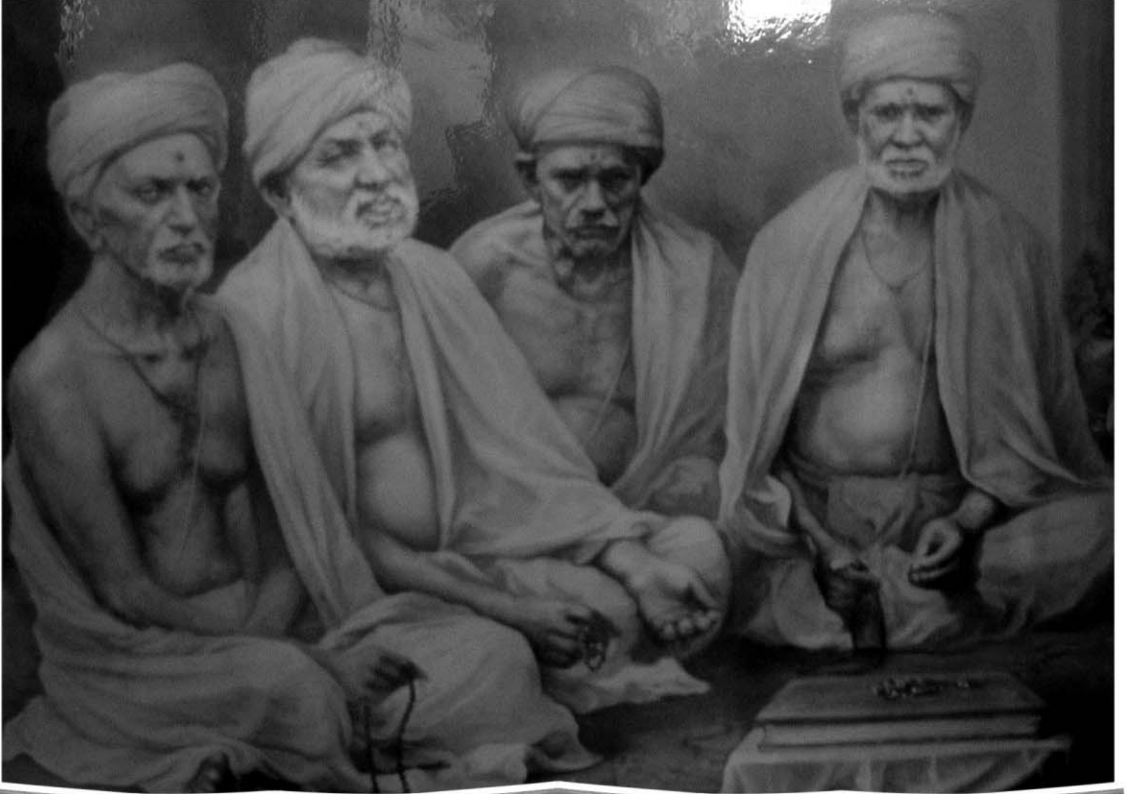
સ્વામી તે લાડુ જમી રહ્યા ને મહારાજ પુનઃ આવી પહોંચ્યા. સ્વામીથી તો હવે જમાય તેમહતું નહિ પણ તે વખતે મહારાજ કહે : ‘હવે જો બે લાડુ લો તો છાતીમાં ચરણારવિંદ આપું.’ સ્વામી આ સાંભળી

વિમાસણમાં મુકાયા. એકબાજુ ભોજનની તૃપ્તિના ઓડકાર હતા તો બીજી બાજુ મહારાજના લાભની ભૂખ. અનંતકોટિ જન્મની સાધના પછી જે ચરણનો સ્પર્શ ન થાય તેની છાપો લેવા સ્વામીએ બે લાડુ લીધા. માંડમાંડ તે જમ્યા ને મહારાજ ફરી આવ્યા ને સ્વામીને કહે : ‘હવે જો એક લાડુ લો તો બે ચરણારવિંદ આપું.’ મહારાજ આજે જાણે પોતાના તપસ્વી સાધુ ઉપર અઢળક ઢળેલા. પોતાના એક વચને આ સંતો મહિનાઓ સુધી ખટરસનો ત્યાગ કરીને રહેલા, રસકસ વિનાના ગોળાઓ મહિનાઓ સુધી ખાઈને રહેલા.

અરે ! કેવળ વાયુ ભરખીને રહેલા... આવા સંતોને જમાડવાની મહારાજને આજે ઉમંગ આવેલી. એટલે તેઓ એક પછી એક હેતભરી શરતો મૂક્યે જ જતા હતા. અંતે સ્વામીએ મહારાજની વાત માની એક લાડુ લીધો.

મહારાજે પણ તેમને બે ચરણારવિંદ આપ્યાં. હવે તો સ્વામી ધરાઈ જ ગયા હતા. બિમાર અવસ્થામાં કેવળ મહારાજનું સુખ લેતા તેઓ દેહ ભૂલી અગિયાર લાડુ જમી ગયા હતા. તે પૂરો થતાં જ મહારાજ ફરી ત્યાં આવ્યા ને કહે : ‘હવે જો તમે એક લાડુ લો તો ચરણારવિંદ આપું ને મસ્તક પર પણ હાથ મૂકીએ.’ મહારાજે શરતમાં લાભને બેવડાવ્યો હતો તેની આગળ સ્વામી ઝૂકી ગયા અને એક લાડુ લઈને જમ્યા. મહારાજ આ જોઈ પ્રસન્ન થઈ ગયા. કેમેય કરીને એક લાડુ પણ ન જમી શકે તેવી સ્થિતિમાં આ સંત કેવળ પોતાની મૂર્તિ અને પ્રસાદીનું સુખ લેવા બાર લાડુ જમી ગયા ! મહારાજે તેમને ચરણારવિંદ પણ આપ્યા ને મસ્તક પર હાથ મૂકવા માટે તેઓ ધીવાળા હાથ ધોવા જવા લાગ્યા. તે જોઈ તરત જ અદ્ભુતાનંદ સ્વામીએ મહારાજનો હાથ પકડ્યો ને કહે :

સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના હસ્તે દીક્ષા લેનારા એ ૩૦૦૦ પરમહંસો પૈકી આ છે ચાર પરમહંસોના ઓરિજનલ ફોટોગ્રાફ ! કોણ છે એ ઐતિહાસિક પાત્રો ? ડાબીબાજુથી સ.ગુ. શ્રી પ્રજ્ઞાનંદ સ્વામી, ‘જમો થાળ જીવન જાઉં...’ ના રચયિતા સ.ગુ. શ્રી ભૂમાનંદ સ્વામી, લગ્નની ચોરીમાંથી મીઠળ તોડીને સાધુ થવા નીકળી પડનાર સ.ગુ. શ્રી અદ્ભુતાનંદ સ્વામી અને છેલ્લે... સ.ગુ. શ્રી પવિત્રાનંદ સ્વામી.

‘મહારાજ ! ક્યાં જાઓ છો ?’

મહારાજ કહે : ‘હાથ ધોઈને પાછો આવું છું.’

સ્વામી કહે : ‘ઘીવાળા ચાલશે. તેવા જ હાથ મસ્તકે મૂકો.’

મહારાજે ઘીવાળા હાથ સ્વામીના મસ્તક પર મૂકી દીધા.

શ્રીજીમહારાજ તેમના લાડીલા સંતો-પરમહંસોને કેવા લાડ લડાવ્યા છે ! કેવી પ્રગાઢ હતી એ ભગવાન શ્રીહરિ અને પરમહંસોની પરસ્પરની પ્રીતિ ! કેવી અદ્ભૂત હતી એ શ્રીજીમહારાજની પ્રેમલહાણ ! પ્રેમ તરબોળ થયેલા પરમહંસો એટલે તો ગાઈ ઊઠે છે :

‘જે જે હરિએ કર્યું હેત એવું કરે કોણ આપણે રે,
માત તાત સગા સમેત માન્યા સનેહી ભોળાપણે રે.’

(ચોસઠપદી - નિષ્કુળાનંદ કાવ્ય)

આપ જાણો છો ?

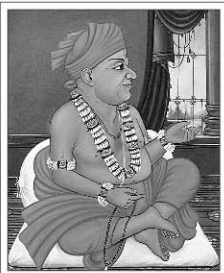
ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે એક જ રાતમાં ૫૦૦ પરમહંસોને દીક્ષા આપી હતી એ વાત ઈતિહાસમાં પ્રસિદ્ધ છે. પરંતુ તેઓએ પોતાના જીવનકાળ દરમ્યાન કુલ કેટલા સંતોને દીક્ષા આપી હતી ? આનો જવાબ સંપ્રદાયના ઐતિહાસિક ગણાતા ગ્રંથ ‘શ્રીહરિચરિત્રામૃતસાગર’માં મળે છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સમકાલીન સ.ગુ. શ્રી આધારાનંદ સ્વામી આ ગ્રંથમાં નોંધે છે કે એ સંતોની સંખ્યા ઓછામાં ઓછી હતી - ૩૦૦૦ ! હા, ત્રણ હજાર ! સ.ગુ. શ્રી આધારાનંદ સ્વામી લખે છે : “હરિભક્તને શ્રીહરિ કહે કે ‘જેટલા ગામના હરિભક્તો હોય તે પ્રમાણે બે-ચાર-પાંચ સંતો ગામેગામ મોકલીએ. તે નિત્ય ઝોળી માંગશે પણ પૂરું ન મળે ત્યારે તમારે સંભાળ રાખવી.’ તે સાંભળી હરિભક્તો આનંદ પામ્યા ને શ્રદ્ધા પ્રમાણે સાધુની સંખ્યા લખાવી. પાંચથી અધિક સંતો શ્રીહરિ લખવા દેતા નહિ. એ પ્રમાણે લખતાં ત્રણ હજાર જેટલી સંખ્યા થઈ.” (શ્રીહરિચરિત્રામૃતસાગર : ૨૮/૩૫)

આ ૩૦૦૦ સંતોના નામો પૈકી કુલ ૯૪૨ સંતોના નામ ઉપલબ્ધ છે. શ્રીહરિચરિત્રામૃતસાગર, ભક્ત ચિંતામણિ અને શ્રી સત્સંગિજીવનમાં મળેલા કુલ નામો આટલાં છે. આ

ઉપરાંત બીજા અનેક સંતો, વર્ણીઓ અને પાર્ષદો હતા. એમ સ.ગુ. શ્રી આધારાનંદ સ્વામીએ સંતોની નામાવલિને અંતે નોંધ કરેલી છે.

બાલા ભક્તજનો ! આપણા જીવનમાં આપણે આપણા સગાસંબંધીઓ-મિત્રો તથા બીજા અનેકના નામોને બોલ્યા હશે - સાંભળ્યા હશે અને લખ્યા પણ હશે. જેમાં ઘણાંયના નામ માત્ર સાંભળવામાં પાપ લાગે તેવા નામો પણ કોડે કોડે સાંભળ્યા હશે ત્યારે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ઉજ્જવળ ઈતિહાસના અમર પાત્રો એટલે નંદસંતો... જેમણે આપણા માટે પોતાના જીવનને ધૂપસળીની જેમ સુવાસિત કર્યું છે તે દરેક સંતો-બ્રહ્મચારીઓ-દાસપંક્તિના સંતો-પાર્ષદો વગેરેના નામોને અહિં રજૂ કર્યા છે. જે નામોનો અનેક શાસ્ત્રોના આધારે સંપુટ કરી ખૂબ પ્રયત્નપૂર્વક અકારાદિ ક્રમથી ગોઠવ્યા છે. જેથી કરી કોઈપણ સંતનું નામ ભવિષ્યમાં પણ ગોતવું હોય તો સરળતાથી મળે અને આ પ્રયત્ન કરવાનું મુખ્ય કારણ તો એ છે કે જો આ નામોને કોઈ ભક્ત વાંચે તો તેના અનેક જન્મના પાપ બળી જાય. જો અંતકાળે યાદ આવે તો ગઢડા પ્રથમ પ્રકરણના ત્રીજા વચનામૃત પ્રમાણે સ્વયં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ અક્ષરધામમાં લઈ જવા માટે તેડવા પધારે. એ આ નામનો મહિમા છે, જેથી કરી ચિંતન અંકમાં આ લેખમાળામાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે. જે નામોની પાછળ આંક લખ્યા હોય તો તે નામના સંત એક કરતા વધારે જાણવા. તે માટે એકજ નામવાળા કેટલા સંત છે તે સંખ્યા પ્રમાણે નામની પાછળ આંક લખ્યા છે. તેમજ તેવા નામોની આગળ ક્રમાંક સંખ્યામાં અધિક નામોની ગણતરી પણ અંતિમ એક જ સંખ્યાથી કરેલી છે.

દરેક નંદસંતોએ આપણને આ સત્સંગ અપાવવામાં તેમજ આ સંપ્રદાયના પાયાને પાતાળ સુધી પહોંચાડવામાં પોતાના પ્રાણને નિયોવી નાખ્યા છે. માટે દરેક ભક્તજન વધુ નહિ તો એકવાર પણ દરેક નામોને મન દઈને જરૂરથી વાંચન કરશે એવી આશા સહ અહિં પ્રસ્તુત કરીએ છીએ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ભૂતપૂર્વ આધાર સ્તંભોને....

‘એવા સંતશિરોમણિ, તેનાં તે કહું હવે નામ; તે સાંભળતાં સુખ ઉપજે, વળી પામે પરમ ધામ.’ (ભક્ત ચિંતામણી : ૫૨)

(નોંધ :- અત્રે વિશેષતઃ સ.ગુ. શ્રી આધારાનંદ સ્વામીના ગ્રંથ ‘શ્રીહરિચરિત્રામૃતસાગર’ (પુર : ૧૨, તરંગ : ૬)ને આધારે નામમાળા આપેલી છે. કોઈ ઠેકાણે અન્ય શાસ્ત્ર મુજબ સંશોધનપૂર્વક યોગ્ય અને જરૂરી સુધારો પણ કરેલો છે.)

૧. સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી	૫૧. શ્રી અનાદિસિદ્ધાનંદ સ્વામી	૧૦૩. શ્રી આનંદકરાનંદ સ્વામી
૨. સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી	૫૨. શ્રી અનિમેષાનંદ સ્વામી	૧૦૪. શ્રી આનંદાનંદ સ્વામી
૩. સ.ગુ. શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી	૫૪. શ્રી અનિરુદ્ધાનંદ સ્વામી-૨	૧૦૫. શ્રી ઈજ્યાનંદ સ્વામી
૪. સ.ગુ. શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામી	૫૫. શ્રી અનિર્દેશાનંદ સ્વામી	૧૦૬. શ્રી ઈશાનંદ સ્વામી
૫. સ.ગુ. શ્રી ચૈતન્યાનંદ સ્વામી	૫૬. શ્રી અનિર્દેશ્યાનંદ સ્વામી	૧૦૭. શ્રી ઈશાનાનંદ સ્વામી
૬. શ્રી અકામાનંદ સ્વામી	૫૭. શ્રી અનિલાત્માનંદ સ્વામી	૧૦૮. શ્રી ઈશ્વરાનંદ સ્વામી-૨
૭. શ્રી અકોધાનંદ સ્વામી	૫૮. શ્રી અનિલાનંદ સ્વામી-૨	૧૧૦. શ્રી ઈશ્વરશ્રવાનંદ સ્વામી
૮. શ્રી અક્ષયરૂપાનંદ સ્વામી	૬૦. શ્રી અનુકૂલાનંદ સ્વામી	૧૧૧. શ્રી ઉગ્રધર્માનંદ સ્વામી
૯. શ્રી અક્ષયાત્માનંદ સ્વામી	૬૨. શ્રી અનુપમાનંદ સ્વામી-૨	૧૧૨. શ્રી ઉજ્જસાનંદ સ્વામી
૧૦. શ્રી અક્ષરનિવાસાનંદ સ્વામી	૬૪. શ્રી અનુભવાનંદ સ્વામી-૨	૧૧૩. શ્રી ઉત્તમાનંદ સ્વામી
૧૧. શ્રી અક્ષરપુરુષાનંદ સ્વામી	૬૫. શ્રી અપારાનંદ સ્વામી	૧૧૪. શ્રી ઉદારાત્માનંદ સ્વામી
૧૨. શ્રી અક્ષરરૂપાનંદ સ્વામી	૬૬. શ્રી અપ્રમેયાનંદ સ્વામી	૧૧૫. શ્રી ઉદારાનંદ સ્વામી
૧૩. શ્રી અક્ષરાત્માનંદ સ્વામી	૬૮. શ્રી અભેદાનંદ સ્વામી-૨	૧૧૬. શ્રી ઉદ્ભવાનંદ સ્વામી
૧૪. શ્રી અક્ષરાતીતાનંદ સ્વામી	૬૯. શ્રી અભેદ્યાનંદ સ્વામી	૧૧૭. શ્રી ઉપદેશાનંદ સ્વામી
૧૫. શ્રી અક્ષરાનંદ સ્વામી	૭૦. શ્રી અમરેશ્વરાનંદ સ્વામી	૧૧૮. શ્રી ઉપશમાનંદ સ્વામી
૧૬. શ્રી અક્ષોભ્યાનંદ સ્વામી	૭૧. શ્રી અમૂર્તાનંદ સ્વામી	૧૧૯. શ્રી ઉપેન્દ્રાનંદ સ્વામી
૧૭. શ્રી અખંડાત્માનંદ સ્વામી	૭૨. શ્રી અમૃતાનંદ સ્વામી	૧૨૦. શ્રી ઉરુકમાનંદ સ્વામી
૧૮. શ્રી અખંડાનંદ સ્વામી-૨	૭૬. શ્રી અમોઘાનંદ સ્વામી-૪	૧૨૧. શ્રી ઉર્જિતાનંદ સ્વામી
૨૦. શ્રી અખિલ બ્રહ્મારેશ્વરાનંદ સ્વામી	૭૭. શ્રી અયોનિજાનંદ સ્વામી	૧૨૩. શ્રી ઋષભાનંદ સ્વામી-૨
૨૧. શ્રી અખિલાત્માનંદ સ્વામી	૭૮. શ્રી અરિહંત્રાનંદ સ્વામી	૧૨૪. શ્રી ઐશ્વર્યાનંદ સ્વામી
૨૨. શ્રી અખિલાધારાનંદ સ્વામી	૮૦. શ્રી અરૂપાનંદ સ્વામી-૨	૧૨૫. શ્રી ઓજસાનંદ સ્વામી
૨૩. શ્રી અખિલાનંદ સ્વામી	૮૧. શ્રી અલિંગાનંદ સ્વામી	૧૨૬. શ્રી ઔકારાનંદ સ્વામી
૨૪. શ્રી અગમ્યાનંદ સ્વામી	૮૨. શ્રી અવદાતાનંદ સ્વામી	૧૨૮. શ્રી કપિલેશ્વરાનંદ સ્વામી-૨
૨૫. શ્રી અગ્રાધ્યાનંદ સ્વામી	૮૩. શ્રી અવધૂતાનંદ સ્વામી	૧૨૯. શ્રી કરુણાનંદ સ્વામી
૨૬. શ્રી અચલાનંદ સ્વામી	૮૪. શ્રી અવિનાશાનંદ સ્વામી	૧૩૧. શ્રી કલ્યાણાનંદ સ્વામી-૨
૨૮. શ્રી અચિંત્યાનંદ સ્વામી-૩	૮૪. શ્રી અવ્યક્તરૂપાનંદ સ્વામી	૧૩૨. શ્રી કલ્યાનંદ સ્વામી
૨૦. શ્રી અચ્છેદ્યાત્માનંદ સ્વામી	૮૬. શ્રી અવ્યયરૂપાનંદ સ્વામી	૧૩૪. શ્રી કાનડાનંદ સ્વામી-૨
૩૧. શ્રી અચ્છેદ્યાનંદ સ્વામી	૮૮. શ્રી અવ્યયાત્માનંદ સ્વામી-૨	૧૩૫. શ્રી કારણાનંદ સ્વામી
૩૩. શ્રી અચ્યુતાનંદ સ્વામી-૨	૮૯. શ્રી અવ્યયાનંદ સ્વામી	૧૩૬. શ્રી કુમુદાનંદ સ્વામી
૩૪. શ્રી અજન્માનંદ સ્વામી	૯૦. શ્રી અશોકાનંદ સ્વામી	૧૩૮. શ્રી કૃતજ્ઞાનંદ સ્વામી-૨
૩૫. શ્રી અજયાનંદ સ્વામી	૯૧. શ્રી અસંખ્યેયાનંદ સ્વામી	૧૩૯. શ્રી કૃપાનંદ સ્વામી
૩૬. શ્રી અજિતાનંદ સ્વામી	૯૨. શ્રી અષ્ટવક્રાનંદ સ્વામી	૧૪૨. શ્રી કૃષ્ણાનંદ સ્વામી-૩
૩૭. શ્રી અજ્ઞાનહાનંદ સ્વામી	૯૩. શ્રી આકાશનિવાસાનંદ સ્વામી	૧૪૩. શ્રી કેવલાત્માનંદ સ્વામી
૩૮. શ્રી અતિપ્રકાશકાનંદ સ્વામી	૯૪. શ્રી આકાશાનંદ સ્વામી	૧૪૬. શ્રી કેશવાનંદ સ્વામી-૩
૩૯. શ્રી અતીન્દ્રિયાનંદ સ્વામી	૯૫. શ્રી આઘાનંદ સ્વામી	૧૪૮. શ્રી કેવલ્યાનંદ સ્વામી-૨
૪૦. શ્રી અતુલાનંદ સ્વામી	૯૬. શ્રી આત્માનંદ સ્વામી (ભાઈ)	૧૪૯. શ્રી કોધજરણાનંદ સ્વામી
૪૨. શ્રી અદ્ભુતાનંદ સ્વામી-૨	૯૭. શ્રી આદિત્યવર્ણાનંદ સ્વામી	૧૫૦. શ્રી કોધમનાનંદ સ્વામી
૪૫. શ્રી અદ્વેતાનંદ સ્વામી-૩	૯૮. શ્રી આદિત્યાનંદ સ્વામી	૧૫૧. શ્રી કોધનાશાનંદ સ્વામી
૪૬. શ્રી અનઘાનંદ સ્વામી	૯૯. શ્રી આદિદેવાનંદ સ્વામી	૧૫૨. શ્રી કોધશમનાનંદ સ્વામી
૪૭. શ્રી અનંતજિદાનંદ સ્વામી	૧૦૦. શ્રી આદિવર્ણાનંદ સ્વામી	૧૫૩. શ્રી કોધહરાનંદ સ્વામી
૪૮. શ્રી અનંતાનંદ સ્વામી-૨	૧૦૧. શ્રી આધારાનંદ સ્વામી (સિદ્ધા)	૧૫૫. શ્રી કોધહાનંદ સ્વામી-૨
૫૦. શ્રી અનાદિનિધનાનંદ સ્વામી	૧૦૨. શ્રી આધારાનંદ સ્વામી	૧૫૬. શ્રી કોધનાલભસ્માનંદ સ્વામી

૧૫૭. શ્રી કૌશિકાનંદ સ્વામી
 ૧૫૮. શ્રી ક્ષેત્રજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૧૫૯. શ્રી ક્ષેમાનંદ સ્વામી
 ૧૬૦. શ્રી ખગેશઝઢાનંદ સ્વામી
 ૧૬૧. શ્રી ખલદમનાનંદ સ્વામી
 ૧૬૨. શ્રી ગણેશાનંદ સ્વામી
 ૧૬૩. શ્રી ગદાધરાનંદ સ્વામી
 ૧૬૪. શ્રી ગર્ભાનંદ સ્વામી
 ૧૬૫. શ્રી ગવેન્દ્રાનંદ સ્વામી
 ૧૬૬. શ્રી ગિરિધરાનંદ સ્વામી
 ૧૬૭. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી
 ૧૬૮. શ્રી ગુરુગમ્યાનંદ સ્વામી
 ૧૬૯. શ્રી ગુરુત્તમાનંદ સ્વામી
 ૧૭૦. શ્રી ગુલાબાનંદ સ્વામી
 ૧૭૨. શ્રી ગોતીતાનંદ સ્વામી-૨
 ૧૭૪. શ્રી ગોપાલાનંદ (નાના) સ્વામી-૨
 ૧૭૫. શ્રી ગોપીશાનંદ સ્વામી
 ૧૭૬. શ્રી ગોપેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૧૭૭. શ્રી ગોલોકેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૧૭૮. શ્રી ગોવર્ધનાનંદ સ્વામી
 ૧૭૯. શ્રી ગોવિંદપ્રસાદાનંદ સ્વામી
 ૧૮૩. શ્રી ગોવિંદાનંદ સ્વામી-૪
 ૧૮૫. શ્રી ગૌતમાનંદ સ્વામી-૨
 ૧૮૬. શ્રી ધનશ્યામાનંદ સ્વામી
 ૧૮૭. શ્રી યકધરાનંદ સ્વામી
 ૧૮૯. શ્રી યતુરાત્માનંદ સ્વામી-૨
 ૧૯૦. શ્રી યતુભાવાનંદ સ્વામી
 ૧૯૧. શ્રી યતુભૂજાનંદ સ્વામી
 ૧૯૨. શ્રી યતુવેદાનંદ સ્વામી
 ૧૯૩. શ્રી યતુવ્યૂહાનંદ સ્વામી
 ૧૯૪. શ્રી ચિદાકાશાનંદ સ્વામી
 ૧૯૬. શ્રી ચિદાનંદ સ્વામી-૨
 ૧૯૭. શ્રી ચિદ્ધનાનંદ સ્વામી
 ૧૯૮. શ્રી ચિદ્ગુપ્તાનંદ સ્વામી
 ૧૯૯. શ્રી ચિન્મયાનંદ સ્વામી
 ૨૦૧. શ્રી ચૈતન્યાનંદ સ્વામી-૨
 ૨૦૨. શ્રી છિન્નસંશયાનંદ સ્વામી
 ૨૦૩. શ્રી જગત્કારણાનંદ સ્વામી
 ૨૦૪. શ્રી જગત્ભંડાનંદ સ્વામી
 ૨૦૫. શ્રી જગત્પ્રતાપાનંદ સ્વામી
 ૨૦૬. શ્રી જગત્પાવનાનંદ સ્વામી
 ૨૦૭. શ્રી જગત્પ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૨૦૮. શ્રી જગદ્વંદાનંદ સ્વામી
 ૨૦૯. શ્રી જગદીશાનંદ સ્વામી
 ૨૧૦. શ્રી જગદ્દેવાનંદ સ્વામી
 ૨૧૨. શ્રી જગન્નાથાનંદ સ્વામી-૨
 ૨૧૩. શ્રી જગન્નિવાસાનંદ સ્વામી
 ૨૧૪. શ્રી જનાર્દનાનંદ સ્વામી
 ૨૧૫. શ્રી જયદેવાનંદ સ્વામી

૨૧૬. શ્રી જયાનંદ સ્વામી
 ૨૧૭. શ્રી જિજ્ઞાસાનંદ સ્વામી
 ૨૧૮. શ્રી જિતકોધાનંદ સ્વામી
 ૨૧૯. શ્રી જિષ્ણુવાનંદ સ્વામી
 ૨૨૦. શ્રી જીવનાનંદ સ્વામી
 ૨૨૧. શ્રી જ્ઞાનગમ્યાનંદ સ્વામી
 ૨૨૨. શ્રી જ્ઞાનપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૨૨૫. શ્રી જ્ઞાનવલ્લભાનંદ સ્વામી-૩
 ૨૨૬. શ્રી જ્ઞાનસ્વરૂપાનંદ સ્વામી
 ૨૨૯. શ્રી જ્ઞાનાનંદ સ્વામી-૩
 ૨૩૦. શ્રી જ્ઞાનાર્ણવાનંદ સ્વામી
 ૨૩૧. શ્રી જ્યેષ્ઠાનંદ સ્વામી
 ૨૩૨. શ્રી જ્યોતિષાનંદ સ્વામી
 ૨૩૩. શ્રી જ્યોતિષેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૨૩૪. શ્રી તત્ત્વજ્ઞાનાનંદ સ્વામી
 ૨૩૫. શ્રી તત્ત્વદર્શાનંદ સ્વામી
 ૨૩૬. શ્રી તત્ત્વરૂપાનંદ સ્વામી
 ૨૩૭. શ્રી તત્ત્વસ્વરૂપાનંદ સ્વામી
 ૨૩૮. શ્રી તત્ત્વાનંદ સ્વામી
 ૨૩૯. શ્રી તદ્ગુપ્તાનંદ સ્વામી
 ૨૪૦. શ્રી તમોહરાનંદ સ્વામી
 ૨૪૨. શ્રી તાપસાનંદ સ્વામી-૨
 ૨૪૩. શ્રી તુર્યાતીતાનંદ સ્વામી
 ૨૪૪. શ્રી તુર્યાનંદ સ્વામી
 ૨૪૫. શ્રી તૃપ્તાનંદ સ્વામી
 ૨૪૯. શ્રી ત્યાગાનંદ સ્વામી-૪
 ૨૫૦. શ્રી ત્રિકમાનંદ સ્વામી
 ૨૫૧. શ્રી ત્રિગુણાતીતાનંદ સ્વામી
 ૨૫૨. શ્રી ત્રિલોકાનંદ સ્વામી
 ૨૫૩. શ્રી ત્રિલોકેશાનંદ સ્વામી
 ૨૫૪. શ્રી ત્રિવિક્રમાનંદ સ્વામી
 ૨૫૫. શ્રી દક્ષાનંદ સ્વામી
 ૨૫૮. શ્રી દયાનંદ સ્વામી-૩
 ૨૫૯. શ્રી દયાલ્લાનંદ સ્વામી
 ૨૬૦. શ્રી દર્પહાનંદ સ્વામી
 ૨૬૧. શ્રી દહરાનંદ સ્વામી
 ૨૬૨. શ્રી દામોદરાનંદ સ્વામી
 ૨૬૩. શ્રી દિવ્યમૂર્ત્યાનંદ સ્વામી
 ૨૬૪. શ્રી દિમાનંદ સ્વામી
 ૨૬૫. શ્રી દુર્જયાનંદ સ્વામી
 ૨૬૬. શ્રી દુરાધર્ષાનંદ સ્વામી
 ૨૬૭. શ્રી દુર્મર્ષજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૨૬૮. શ્રી દુર્લભાનંદ સ્વામી
 ૨૬૯. શ્રી દુષ્ટદમનાનંદ સ્વામી
 ૨૭૦. શ્રી દુષ્ટપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૨૭૧. શ્રી દેવકૃષ્ણાનંદ સ્વામી
 ૨૭૨. શ્રી દેવદેવાનંદ સ્વામી
 ૨૭૩. શ્રી દેવદેવાશાનંદ સ્વામી
 ૨૭૪. શ્રી દેવવંદાનંદ સ્વામી

૨૭૬. શ્રી દેવાનંદ સ્વામી-૨
 ૨૭૭. શ્રી દેવેશાનંદ સ્વામી
 ૨૭૮. શ્રી દેહનિર્માનાનંદ સ્વામી
 ૨૭૯. શ્રી દેહપ્રતાનંદ સ્વામી
 ૨૮૦. શ્રી ધનંજયાનંદ સ્વામી
 ૨૮૧. શ્રી ધન્યાનંદ સ્વામી
 ૨૮૨. શ્રી ધરણીધરાનંદ સ્વામી
 ૨૮૩. શ્રી ધર્મધરાનંદ સ્વામી
 ૨૮૪. શ્રી ધર્મપાલાનંદ સ્વામી
 ૨૮૫. શ્રી ધર્મપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૨૮૬. શ્રી ધર્મયુથાનંદ સ્વામી
 ૨૮૭. શ્રી ધર્મસિદ્ધાનંદ સ્વામી
 ૨૮૮. શ્રી ધર્માત્માનંદ સ્વામી
 ૨૮૯. શ્રી ધર્માધ્યક્ષાનંદ સ્વામી
 ૨૯૧. શ્રી ધર્માનંદ સ્વામી-૨
 ૨૯૨. શ્રી ધામાનંદ સ્વામી
 ૨૯૪. શ્રી ધીરાનંદ સ્વામી-૨
 ૨૯૫. શ્રી ધૃતાત્માનંદ સ્વામી
 ૨૯૬. શ્રી ધ્યાનધરાનંદ સ્વામી
 ૨૯૮. શ્રી ધ્યાનાનંદ સ્વામી-૨
 ૨૯૯. શ્રી ધ્રુવાનંદ સ્વામી
 ૩૦૦. શ્રી નંદનંદનાનંદ સ્વામી
 ૩૦૧. શ્રી નંદાનંદ સ્વામી
 ૩૦૨. શ્રી નયાનંદ સ્વામી
 ૩૦૩. શ્રી નરનારાયણાનંદ સ્વામી
 ૩૦૪. શ્રી નરહ્યાનંદ સ્વામી
 ૩૦૬. શ્રી નરાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૦૭. શ્રી નરોત્તમાનંદ સ્વામી
 ૩૦૮. શ્રી નારાયણાનંદ સ્વામી
 ૩૦૯. શ્રી નિજજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૩૧૦. શ્રી નિજબોધાનંદ સ્વામી
 ૩૧૧. શ્રી નિજાનંદ સ્વામી
 ૩૧૨. શ્રી નિધનાનંદ સ્વામી
 ૩૧૩. શ્રી નિમેષાનંદ સ્વામી
 ૩૧૪. શ્રી નિયમાનંદ સ્વામી
 ૩૧૭. શ્રી નિરંજનાનંદ સ્વામી-૩
 ૩૧૮. શ્રી નિરત્રમુક્તાનંદ સ્વામી
 ૩૧૯. શ્રી નિરત્રાનંદ સ્વામી
 ૩૨૦. શ્રી નિરપેક્ષાનંદ સ્વામી
 ૩૨૧. શ્રી નિરાનંદ સ્વામી
 ૩૨૨. શ્રી નિરાલંબાનંદ સ્વામી
 ૩૨૪. શ્રી નિર્ગુણાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૨૫. શ્રી નિર્દોષાનંદ સ્વામી
 ૩૨૬. શ્રી નિર્દ્વંદાનંદ સ્વામી
 ૩૨૭. શ્રી નિર્ભયાનંદ સ્વામી
 ૩૨૮. શ્રી નિર્મલસરાનંદ સ્વામી
 ૩૨૯. શ્રી નિર્મલાનંદ સ્વામી
 ૩૩૧. શ્રી નિર્માનાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૩૨. શ્રી નિર્મોદાનંદ સ્વામી

૩૩૩. શ્રી નિર્મોહાનંદ સ્વામી
 ૩૩૫. શ્રી નિર્લોભાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૩૬. શ્રી નિર્વાણાનંદ સ્વામી
 ૩૩૮. શ્રી નિર્વિકારાનંદ સ્વામી-૩
 ૩૪૦. શ્રી નિર્વિદ્યાનંદ સ્વામી
 ૩૪૧. શ્રી નિર્વિશેષાનંદ સ્વામી
 ૩૪૨. શ્રી નિર્વિધાનંદ સ્વામી
 ૩૪૩. શ્રી નિવાસાનંદ સ્વામી
 ૩૪૪. શ્રી નિવૃત્તાનંદ સ્વામી
 ૩૪૬. શ્રી નિવૃત્ત્યાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૪૮. શ્રી નિષ્કામાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૪૯. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી
 ૩૫૦. શ્રી નિષ્પાપાનંદ સ્વામી
 ૩૫૧. શ્રી નિઃસંદેહાનંદ સ્વામી
 ૩૫૨. શ્રી નિઃસ્પૃહાનંદ સ્વામી
 ૩૫૪. શ્રી નિલકંઠાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૫૬. શ્રી નૃસિંહાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૫૭. શ્રી નૃદ્યાનંદ સ્વામી
 ૩૫૮. શ્રી નૈકરૂપાનંદ સ્વામી
 ૩૫૯. શ્રી પતિતપાવનાનંદ સ્વામી
 ૩૬૦. શ્રી પદ્મધરાનંદ સ્વામી
 ૩૬૧. શ્રી પદ્માભાનંદ સ્વામી
 ૩૬૨. શ્રી પરમકૈવલ્યાનંદ સ્વામી
 ૩૬૫. શ્રી પરમચૈતન્યાનંદ સ્વામી-૩
 ૩૬૬. શ્રી પરમજ્ઞાનાનંદ સ્વામી
 ૩૬૭. શ્રી પરમદયાનંદ સ્વામી
 ૩૬૮. શ્રી પરમધર્માનંદ સ્વામી
 ૩૬૯. શ્રી પરમપુરુષાનંદ સ્વામી
 ૩૭૦. શ્રી પરમપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૩૭૧. શ્રી પરમસંતોષાનંદ સ્વામી
 ૩૭૨. શ્રી પરમસિદ્ધાનંદ સ્વામી
 ૩૭૪. શ્રી પરમહંસાનંદ સ્વામી-૨
 ૩૭૫. શ્રી પરમાત્માનંદ સ્વામી
 ૩૭૮. શ્રી પરમાનંદ સ્વામી-૩
 ૩૭૯. શ્રી પરમેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૩૮૦. શ્રી પરમેષ્ઠાનંદ સ્વામી
 ૩૮૧. શ્રી પરમેષ્ઠ્યાનંદ સ્વામી
 ૩૮૨. શ્રી પરાનંદ સ્વામી
 ૩૮૩. શ્રી પરિપૂર્ણાનંદ સ્વામી
 ૩૮૪. શ્રી પર્વતાનંદ સ્વામી
 ૩૮૫. શ્રી પવિત્રાનંદ સ્વામી
 ૩૮૬. શ્રી પાવનાનંદ સ્વામી
 ૩૮૭. શ્રી પીતાંબરાનંદ સ્વામી
 ૩૮૮. શ્રી પુંડરીકાક્ષાનંદ સ્વામી
 ૩૮૯. શ્રી પુણ્યકીર્ત્યાનંદ સ્વામી
 ૩૯૦. શ્રી પુણ્યાત્માનંદ સ્વામી
 ૩૯૧. શ્રી પુણ્યાનંદ સ્વામી
 ૩૯૨. શ્રી પુનિતાનંદ સ્વામી
 ૩૯૩. શ્રી પુરાતનાનંદ સ્વામી

૩૯૪. શ્રી પુરુષાનંદ સ્વામી
 ૩૯૫. શ્રી પુરુષોત્તમાનંદ સ્વામી
 ૩૯૮. શ્રી પૂર્ણાનંદ સ્વામી-૪
 ૪૦૦. શ્રી પ્રકાશાત્માનંદ સ્વામી
 ૪૦૧. શ્રી પ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૪૦૨. શ્રી પ્રજ્ઞેશાનંદ સ્વામી
 ૪૦૩. શ્રી પ્રજ્ઞેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૦૫. શ્રી પ્રજ્ઞાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૦૬. શ્રી પ્રતાપાનંદ સ્વામી
 ૪૦૭. શ્રી પ્રતીતાનંદ સ્વામી
 ૪૦૮. શ્રી પ્રતોષાનંદ સ્વામી
 ૪૦૯. શ્રી પ્રથિતાનંદ સ્વામી
 ૪૧૦. શ્રી પ્રદ્યુમ્નાનંદ સ્વામી
 ૪૧૧. શ્રી પ્રધાનપુરુષાનંદ સ્વામી
 ૪૧૨. શ્રી પ્રધાનપુરુષેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૧૩. શ્રી પ્રધાનાનંદ સ્વામી
 ૪૧૪. શ્રી પ્રબલાનંદ સ્વામી
 ૪૧૫. શ્રી પ્રબોધાનંદ સ્વામી
 ૪૧૭. શ્રી પ્રભવાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૧૯. શ્રી પ્રભાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૨૩. શ્રી પ્રભૂતાનંદ સ્વામી-૪
 ૪૨૪. શ્રી પ્રમોદાનંદ સ્વામી
 ૪૨૫. શ્રી પ્રશાંતાનંદ સ્વામી
 ૪૨૬. શ્રી પ્રસન્નાત્માનંદ સ્વામી
 ૪૨૭. શ્રી પ્રસાદાનંદ સ્વામી
 ૪૨૮. શ્રી પ્રાણદાનંદ સ્વામી
 ૪૨૯. શ્રી પ્રેમાનંદ સ્વામી
 ૪૩૦. શ્રી બદરીનાથાનંદ સ્વામી
 ૪૩૧. શ્રી બલદેવાનંદ સ્વામી
 ૪૩૩. શ્રી બલભદ્રાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૩૪. શ્રી બાલકૃષ્ણાનંદ સ્વામી
 ૪૩૫. શ્રી બાલમુકુંદાનંદ સ્વામી
 ૪૩૭. શ્રી બુધાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૩૮. શ્રી બૃહદ્સ્થાનંદ સ્વામી
 ૪૩૯. શ્રી બ્રહ્મણ્યાનંદ સ્વામી
 ૪૪૦. શ્રી ભક્તવત્સલાનંદ સ્વામી
 ૪૪૧. શ્રી ભક્તવલ્લભાનંદ સ્વામી
 ૪૪૨. શ્રી ભક્તિપ્રિયાનંદ સ્વામી
 ૪૪૩. શ્રી ભક્તીશાનંદ સ્વામી
 ૪૪૪. શ્રી ભક્તેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૪૫. શ્રી ભગવદાનંદ સ્વામી
 ૪૪૬. શ્રી ભગવાનાનંદ સ્વામી
 ૪૪૭. શ્રી ભજનાનંદ સ્વામી
 ૪૪૮. શ્રી ભદ્રાનંદ સ્વામી
 ૪૪૯. શ્રી ભવનાનંદ સ્વામી
 ૪૫૦. શ્રી ભવેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૫૧. શ્રી ભાગેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૫૨. શ્રી ભાવનાનંદ સ્વામી
 ૪૫૩. શ્રી ભાવાનંદ સ્વામી

૪૫૪. શ્રી ભાસ્કરાનંદ સ્વામી
 ૪૫૫. શ્રી ભૃગુભાનંદ સ્વામી
 ૪૫૬. શ્રી ભૂતાત્માનંદ સ્વામી
 ૪૫૭. શ્રી ભૂતાવાસાનંદ સ્વામી
 ૪૫૮. શ્રી ભૂધરાનંદ સ્વામી
 ૪૬૦. શ્રી ભૂમાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૬૧. શ્રી ભૂષણાનંદ સ્વામી
 ૪૬૨. શ્રી ભ્રાજીશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૬૩. શ્રી મંગલાનંદ સ્વામી
 ૪૬૪. શ્રી મંજુકેશાનંદ સ્વામી
 ૪૬૫. શ્રી મધુસૂદનાનંદ સ્વામી
 ૪૬૬. શ્રી મનોહરાનંદ સ્વામી
 ૪૬૭. શ્રી મહાકર્માનંદ સ્વામી
 ૪૬૮. શ્રી મહાનંદાનંદ સ્વામી
 ૪૬૯. શ્રી મહાનુભાવાનંદ સ્વામી
 ૪૭૦. શ્રી મહાપુરુષાનંદ સ્વામી
 ૪૭૧. શ્રી મહાપ્રસાદાનંદ સ્વામી
 ૪૭૨. શ્રી મહાભાગાનંદ સ્વામી
 ૪૭૩. શ્રી મહાભૂતાનંદ સ્વામી
 ૪૭૪. શ્રી મહામખાનંદ સ્વામી
 ૪૭૫. શ્રી મહાવીર્યાનંદ સ્વામી
 ૪૭૬. શ્રી મહાશક્ત્યાનંદ સ્વામી
 ૪૭૭. શ્રી મહેન્દ્રાનંદ સ્વામી
 ૪૭૮. શ્રી મહેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૭૯. શ્રી મહેષ્વાસાનંદ સ્વામી
 ૪૮૦. શ્રી મહોત્સાહાનંદ સ્વામી
 ૪૮૧. શ્રી મહોત્સવાનંદ સ્વામી
 ૪૮૩. શ્રી માધવાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૮૪. શ્રી માનદાનંદ સ્વામી
 ૪૮૫. શ્રી માયાજિતાનંદ સ્વામી
 ૪૮૭. શ્રી માયાતીતાનંદ સ્વામી-૨
 ૪૮૮. શ્રી મુક્તનાથાનંદ સ્વામી
 ૪૮૯. શ્રી મુક્તાત્માનંદ સ્વામી
 ૪૯૦. શ્રી મુક્તાશાનંદ સ્વામી
 ૪૯૧. શ્રી મુક્તિદાનંદ સ્વામી
 ૪૯૨. શ્રી મુકુંદપ્રસાદાનંદ સ્વામી
 ૪૯૩. શ્રી મુકુંદાનંદ સ્વામી
 ૪૯૪. શ્રી મુક્તેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૯૫. શ્રી મુનીશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૪૯૬. શ્રી મોહનાનંદ સ્વામી
 ૪૯૭. શ્રી યજ્ઞનાથાનંદ સ્વામી
 ૪૯૮. શ્રી યજ્ઞનિવાસાનંદ સ્વામી
 ૪૯૯. શ્રી યજ્ઞપુરુષાનંદ સ્વામી
 ૫૦૦. શ્રી યજ્ઞપ્રિયાનંદ સ્વામી
 ૫૦૧. શ્રી યજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૫૦૨. શ્રી યજ્ઞેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૦૫. શ્રી યુક્તાનંદ સ્વામી-૩
 ૫૦૬. શ્રી યુતાત્માનંદ સ્વામી
 ૫૦૭. શ્રી યોગકલાનંદ સ્વામી

૫૦૮. શ્રી યોગનાથાનંદ સ્વામી
 ૫૦૯. શ્રી યોગસિદ્ધાનંદ સ્વામી
 ૫૧૧. શ્રી યોગાનંદ સ્વામી-૨
 ૫૧૨. શ્રી યોગીશાનંદ સ્વામી
 ૫૧૩. શ્રી યોગેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૧૪. શ્રી રઘુનાથાનંદ સ્વામી
 ૫૧૫. શ્રી રમાકાન્તાનંદ સ્વામી
 ૫૧૬. શ્રી રમેશાનંદ સ્વામી
 ૫૧૭. શ્રી રમેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૨૦. શ્રી રાઘવાનંદ સ્વામી-૩
 ૫૨૧. શ્રી રાધાકૃષ્ણાનંદ સ્વામી
 ૫૨૨. શ્રી રાધેશાનંદ સ્વામી
 ૫૨૩. શ્રી રાધેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૨૪. શ્રી રામકૃષ્ણાનંદ સ્વામી
 ૫૨૫. શ્રી રામચંદ્રાનંદ સ્વામી
 ૫૨૬. શ્રી રામદાસજી સ્વામી (ભાઈ)
 ૫૨૭. શ્રી રામરત્નાનંદ સ્વામી
 ૫૨૮. શ્રી રામશરણાનંદ સ્વામી
 ૫૨૯. શ્રી રામાનુજાનંદ સ્વામી
 ૫૩૦. શ્રી રાસમંડલેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૩૧. શ્રી રાસેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૩૨. શ્રી લક્ષ્મણાનંદ સ્વામી
 ૫૩૩. શ્રી લક્ષ્મીનારાયણાનંદ સ્વામી
 ૫૩૪. શ્રી લોકાધ્યક્ષાનંદ સ્વામી
 ૫૩૫. શ્રી લોકનાથાનંદ સ્વામી
 ૫૩૬. શ્રી વંશીધરાનંદ સ્વામી
 ૫૩૭. શ્રી વરદાનંદ સ્વામી
 ૫૩૮. શ્રી વર્ધનાનંદ સ્વામી
 ૫૩૯. શ્રી વલ્લભાનંદ સ્વામી
 ૫૪૦. શ્રી વસુદાનંદ સ્વામી
 ૫૪૧. શ્રી વસુંધરાનંદ સ્વામી
 ૫૪૨. શ્રી વસુધાનંદ સ્વામી
 ૫૪૩. શ્રી વસ્વાનંદ સ્વામી
 ૫૪૪. શ્રી વામનાનંદ સ્વામી
 ૫૪૭. શ્રી વાસુદેવાનંદ સ્વામી-૩
 ૫૪૮. શ્રી વિક્રાંત સ્વામી
 ૫૪૯. શ્રી વિચારાનંદ સ્વામી
 ૫૫૦. શ્રી વિજયાત્માનંદ સ્વામી
 ૫૫૧. શ્રી વિજયાનંદ સ્વામી
 ૫૫૨. શ્રી વિજ્ઞાનાનંદ સ્વામી
 ૫૫૩. શ્રી વિદેહાનંદ સ્વામી
 ૫૫૪. શ્રી વિદ્યાનંદ સ્વામી
 ૫૫૫. શ્રી વિદ્યાત્રાનંદ સ્વામી
 ૫૫૬. શ્રી વિમુક્તાનંદ સ્વામી
 ૫૫૭. શ્રી વિરક્તાનંદ સ્વામી
 ૫૫૮. શ્રી વિરામાનંદ સ્વામી
 ૫૫૯. શ્રી વિવિક્તાનંદ સ્વામી
 ૫૬૦. શ્રી વિવેકાનંદ સ્વામી
 ૫૬૨. શ્રી વિશાલાનંદ સ્વામી-૨

૫૬૩. શ્રી વિશિષ્ટાનંદ સ્વામી
 ૫૬૪. શ્રી વિશુદ્ધાત્માનંદ સ્વામી
 ૫૬૫. શ્રી વિશુદ્ધાનંદ સ્વામી
 ૫૬૬. શ્રી વિશોકાનંદ સ્વામી
 ૫૬૭. શ્રી વિશ્રામાનંદ સ્વામી
 ૫૬૮. શ્રી વિશ્રુતાનંદ સ્વામી
 ૫૬૯. શ્રી વિશ્વકર્માનંદ સ્વામી
 ૫૭૦. શ્રી વિશ્વકસેનાનંદ સ્વામી
 ૫૭૨. શ્રી વિશ્વચૈતન્યાનંદ સ્વામી-૨
 ૫૭૩. શ્રી વિશ્વધરાનંદ સ્વામી
 ૫૭૫. શ્રી વિશ્વનાથાનંદ સ્વામી-૨
 ૫૭૬. શ્રી વિશ્વનિવાસાનંદ સ્વામી
 ૫૭૭. શ્રી વિશ્વમૂર્ત્યાનંદ સ્વામી
 ૫૭૮. શ્રી વિશ્વંભરાનંદ સ્વામી
 ૫૮૦. શ્રી વિશ્વરૂપાનંદ સ્વામી-૨
 ૫૮૧. શ્રી વિશ્વાત્માનંદ સ્વામી
 ૫૮૨. શ્રી વિશ્વાધારાનંદ સ્વામી
 ૫૮૪. શ્રી વિશ્વાનંદ સ્વામી-૨
 ૫૮૫. શ્રી વિશ્વાસાનંદ સ્વામી
 ૫૮૬. શ્રી વિશ્વેશાનંદ સ્વામી
 ૫૮૭. શ્રી વિશ્વેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૫૮૮. શ્રી વીર્યાનંદ સ્વામી
 ૫૮૯. શ્રી વૃષકર્માનંદ સ્વામી
 ૫૯૦. શ્રી વૃષાકપ્યાનંદ સ્વામી
 ૫૯૧. શ્રી વેણુધરાનંદ સ્વામી
 ૫૯૨. શ્રી વેદાંગાનંદ સ્વામી
 ૫૯૩. શ્રી વેદાનંદ સ્વામી
 ૫૯૫. શ્રી વેદાન્તાનંદ સ્વામી-૨
 ૫૯૬. શ્રી વૈકુંઠાનંદ સ્વામી
 ૬૦૦. શ્રી વૈરાગ્યાનંદ સ્વામી-૪
 ૬૦૩. શ્રી વૈષ્ણવાનંદ સ્વામી-૩
 ૬૦૪. શ્રી વ્યવસાયાનંદ સ્વામી
 ૬૦૮. શ્રી વ્યાપકાનંદ સ્વામી-૪
 ૬૧૧. શ્રી વ્રજાનંદ સ્વામી-૩
 ૬૧૨. શ્રી વ્રજેશાનંદ સ્વામી
 ૬૧૩. શ્રી વ્રજેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૬૧૪. શ્રી શંકરાનંદ સ્વામી
 ૬૧૫. શ્રી શંખધરાનંદ સ્વામી
 ૬૧૬. શ્રી શંસિતવૃત્તાનંદ સ્વામી
 ૬૧૭. શ્રી શતાનંદ સ્વામી
 ૬૧૮. શ્રી શત્રુઘ્નાનંદ સ્વામી
 ૬૧૯. શ્રી શમાત્માનંદ સ્વામી
 ૬૨૦. શ્રી શમાનંદ સ્વામી
 ૬૨૧. શ્રી શરણ્યાનંદ સ્વામી
 ૬૨૨. શ્રી શાંતગુણાનંદ સ્વામી
 ૬૨૩. શ્રી શાંતાત્માનંદ સ્વામી
 ૬૨૯. શ્રી શાંતાનંદ સ્વામી-૬
 ૬૩૦. શ્રી શાંતિદાનંદ સ્વામી
 ૬૩૧. શ્રી શાશ્વતાનંદ સ્વામી

૬૩૬. શ્રી શિવાનંદ સ્વામી-૫
 ૬૩૭. શ્રી શુકાનંદ સ્વામી
 ૬૩૯. શ્રી શુદ્ધાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૪૦. શ્રી શુદ્ધજ્ઞાનાનંદ સ્વામી
 ૬૪૨. શ્રી શુદ્ધાત્માનંદ સ્વામી-૨
 ૬૪૩. શ્રી શુભાનંદ સ્વામી
 ૬૪૪. શ્રી શુભગાનંદ સ્વામી
 ૬૪૫. શ્રી શૃન્યાતીતાનંદ સ્વામી
 ૬૪૬. શ્રી શેષાનંદ સ્વામી
 ૬૪૭. શ્રી શ્યામાનંદ સ્વામી
 ૬૪૮. શ્રી ગર્ભાનંદ સ્વામી
 ૬૪૯. શ્રી ગુરુચરણરાત્રાનંદ સ્વામી
 ૬૫૦. શ્રી શ્રીધરાનંદ સ્વામી
 ૬૫૧. શ્રી શ્રીનિવાસાનંદ સ્વામી
 ૬૫૨. શ્રી શ્રુતિસાગરાનંદ સ્વામી
 ૬૫૩. શ્રી શ્રુત્યાનંદ સ્વામી
 ૬૫૪. શ્રી શ્વેતદ્વીપાનંદ સ્વામી
 ૬૫૫. શ્રી શ્વેતપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૬૫૬. શ્રી શ્વેતવૈકુંઠાનંદ સ્વામી
 ૬૫૮. શ્રી સંકર્ષણાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૫૯. શ્રી સંવત્સરાનંદ સ્વામી
 ૬૬૦. શ્રી સંવૃત્તાનંદ સ્વામી
 ૬૬૧. શ્રી સંશિતવૃત્તાનંદ સ્વામી
 ૬૬૨. શ્રી સંશિતાનંદ સ્વામી
 ૬૬૩. શ્રી સગુણાનંદ સ્વામી
 ૬૬૪. શ્રી સત્કર્ત્રાનંદ સ્વામી
 ૬૬૫. શ્રી સત્ક્રિયાનંદ સ્વામી
 ૬૬૬. શ્રી સત્કીર્ત્યાનંદ સ્વામી
 ૬૬૭. શ્રી સચ્ચિદાનંદ સ્વામી
 ૬૬૯. શ્રી સર્જતાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૭૦. શ્રી સત્તાનંદ સ્વામી
 ૬૭૧. શ્રી સંતદાસજી સ્વામી
 ૬૭૩. શ્રી સંતોષાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૭૪. શ્રી સત્યધર્માનંદ સ્વામી
 ૬૭૫. શ્રી સત્યપરાક્રમાનંદ સ્વામી
 ૬૭૬. શ્રી સત્યવૃત્તાનંદ સ્વામી
 ૬૭૭. શ્રી સત્યસંધાનંદ સ્વામી
 ૬૭૮. શ્રી સત્યસ્વરૂપાનંદ સ્વામી
 ૬૭૯. શ્રી સત્યાત્માનંદ સ્વામી
 ૬૮૧. શ્રી સત્યાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૮૨. શ્રી સત્યેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૬૮૩. શ્રી સત્યસ્થાનંદ સ્વામી
 ૬૮૪. શ્રી સત્વાનંદ સ્વામી
 ૬૮૬. શ્રી સદાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૮૭. શ્રી સદ્ગુણ્યાનંદ સ્વામી
 ૬૮૮. શ્રી સદ્ગુણાનંદ સ્વામી
 ૬૮૯. શ્રી સદ્ભૂતાનંદ સ્વામી
 ૬૯૦. શ્રી સદ્ભૂતાનંદ સ્વામી
 ૬૯૧. શ્રી સદ્ભૂત્યાનંદ સ્વામી

૬૯૨. શ્રી સદ્વૃત્તાનંદ સ્વામી
 ૬૯૪. શ્રી સનાતનાનંદ સ્વામી-૨
 ૬૯૫. શ્રી સંન્યાસાનંદ સ્વામી
 ૬૯૬. શ્રી સરૂપાનંદ સ્વામી
 ૬૯૭. શ્રી સર્વજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૬૯૮. શ્રી સર્વજ્ઞાનાનંદ સ્વામી
 ૬૯૯. શ્રી સર્વદેવાનંદ સ્વામી
 ૭૦૦. શ્રી સર્વનિવાસાનંદ સ્વામી
 ૭૦૧. શ્રી સર્વપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૭૦૨. શ્રી સર્વપ્રસાદાનંદ સ્વામી
 ૭૦૩. શ્રી સર્વવિદ્યાનંદ સ્વામી
 ૭૦૪. શ્રી સર્વવિસર્ગાનંદ સ્વામી
 ૭૦૬. શ્રી સર્વેશ્વરાનંદ સ્વામી-૨
 ૭૦૭. શ્રી સવિત્રાનંદ સ્વામી
 ૭૦૮. શ્રી સવ્યાનંદ સ્વામી
 ૭૦૯. શ્રી સંહત્યાનંદ સ્વામી
 ૭૧૦. શ્રી સહસ્રશીર્ષાનંદ સ્વામી
 ૭૧૧. શ્રી સહસ્રાક્ષાનંદ સ્વામી
 ૭૧૨. શ્રી સહિતાનંદ સ્વામી
 ૭૧૩. શ્રી સહિષ્ણવાનંદ સ્વામી
 ૭૧૪. શ્રી સાંખ્યાનંદ સ્વામી
 ૭૧૫. શ્રી સાક્ષ્યાનંદ સ્વામી
 ૭૧૬. શ્રી સાત્ત્વતાનંદ સ્વામી
 ૭૧૭. શ્રી સામગાનંદ સ્વામી
 ૭૧૮. શ્રી સિદ્ધસંકલ્પાનંદ સ્વામી
 ૭૧૯. શ્રી સિદ્ધાત્માનંદ સ્વામી
 ૭૨૦. શ્રી સિદ્ધાનંદ સ્વામી
 ૭૨૧. શ્રી સિદ્ધાંધ્યાનંદ સ્વામી
 ૭૨૨. શ્રી સિદ્ધિદાનંદ સ્વામી
 ૭૨૩. શ્રી સિદ્ધેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૭૨૪. શ્રી સુકર્માનંદ સ્વામી
 ૭૨૫. શ્રી સુકૃતાનંદ સ્વામી
 ૭૨૬. શ્રી સુક્ષ્માનંદ સ્વામી
 ૭૨૭. શ્રી સુખદાત્રાનંદ સ્વામી
 ૭૨૮. શ્રી સુખદાનંદ સ્વામી
 ૭૨૯. શ્રી સુખપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૭૩૦. શ્રી સુખપ્રદાનંદ સ્વામી
 ૭૩૧. શ્રી સુખરૂપાનંદ સ્વામી
 ૭૩૫. શ્રી સુખાનંદ સ્વામી-૪
 ૭૩૬. શ્રી સુજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૭૩૭. શ્રી સુદર્શનાનંદ સ્વામી
 ૭૩૮. શ્રી સુદેવાનંદ સ્વામી
 ૭૩૯. શ્રી સુદેહાનંદ સ્વામી
 ૭૪૦. શ્રી સુધર્માનંદ સ્વામી
 ૭૪૧. શ્રી સુધાનંદ સ્વામી
 ૭૪૨. શ્રી સુનેત્રાનંદ સ્વામી
 ૭૪૩. શ્રી સુપર્ણાનંદ સ્વામી
 ૭૪૪. શ્રી સુપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૭૪૫. શ્રી સુપ્રજ્ઞાનંદ સ્વામી

૭૪૬. શ્રી સુબોધાનંદ સ્વામી
 ૭૪૭. શ્રી સુભગાનંદ સ્વામી
 ૭૪૮. શ્રી સુભદ્રાનંદ સ્વામી
 ૭૪૯. શ્રી સુખંતાનંદ સ્વામી
 ૭૫૦. શ્રી સુમિત્રાનંદ સ્વામી
 ૭૫૧. શ્રી સુમુખાનંદ સ્વામી
 ૭૫૨. શ્રી સુયજ્ઞાનંદ સ્વામી
 ૭૫૩. શ્રી સુયશાનંદ સ્વામી
 ૭૫૪. શ્રી સુરેશાનંદ સ્વામી
 ૭૫૫. શ્રી સુરેશ્વરાનંદ સ્વામી
 ૭૫૬. શ્રી સુલભાનંદ સ્વામી
 ૭૫૭. શ્રી સુવત્સરાનંદ સ્વામી
 ૭૫૮. શ્રી સુવર્ણાનંદ સ્વામી
 ૭૫૯. શ્રી સુવ્યક્તાનંદ સ્વામી
 ૭૬૦. શ્રી સુપ્રતાનંદ સ્વામી
 ૭૬૧. શ્રી સુશીલાનંદ સ્વામી
 ૭૬૨. શ્રી સુહદાનંદ સ્વામી
 ૭૬૩. શ્રી સૂક્ષ્માનંદ સ્વામી
 ૭૬૪. શ્રી સૂર્યાનંદ સ્વામી
 ૭૬૬. શ્રી સોમપ્રકાશાનંદ સ્વામી-૨
 ૭૬૭. શ્રી સ્થવિષ્ઠાનંદ સ્વામી
 ૭૬૮. શ્રી સ્થિરાનંદ સ્વામી
 ૭૬૯. શ્રી સ્વછંદાનંદ સ્વામી
 ૭૭૦. શ્રી સ્વયંપ્રકાશાનંદ સ્વામી(ભાઈ)
 ૭૭૧. શ્રી સ્વયંભવાનંદ સ્વામી
 ૭૭૨. શ્રી સ્વયંભવાનંદ સ્વામી
 ૭૭૫. શ્રી સ્વરૂપાનંદ સ્વામી-૩
 ૭૭૬. શ્રી સ્વસ્થાનંદ સ્વામી
 ૭૭૭. શ્રી સ્વસ્વરૂપાનંદ સ્વામી
 ૭૭૮. શ્રી હંસાનંદ સ્વામી
 ૭૭૯. શ્રી હયગ્રીવાનંદ સ્વામી
 ૭૮૦. શ્રી હરિકૃષ્ણાનંદ સ્વામી
 ૭૮૧. શ્રી હરિગ્રીવાનંદ સ્વામી
 ૭૮૨. શ્રી હરિગોવિંદાનંદ સ્વામી
 ૭૮૪. શ્રી હરિદર્શનાનંદ સ્વામી-૨
 ૭૮૫. શ્રી હરિનામાનંદ સ્વામી
 ૭૮૬. શ્રી હરિનારાયણાનંદ સ્વામી
 ૭૮૭. શ્રી હરિપ્રકાશાનંદ સ્વામી
 ૭૮૮. શ્રી હરિપ્રતાપાનંદ સ્વામી
 ૭૯૦. શ્રી હરિપ્રસાદાનંદ સ્વામી-૨
 ૭૯૨. શ્રી હરિભજનાનંદ સ્વામી-૨
 ૭૯૩. શ્રી હરિભૂષણાનંદ સ્વામી
 ૭૯૪. શ્રી હરિવલ્લભાનંદ સ્વામી
 ૭૯૫. શ્રી હરિહરાનંદ સ્વામી
 ૭૯૬. શ્રી હરિહર્યાનંદ સ્વામી
 ૭૯૭. શ્રી હર્યાનંદ સ્વામી
 ૭૯૮. શ્રી હર્ષાનંદ સ્વામી
 ૭૯૯. શ્રી હિરણ્યમર્ચાનંદ સ્વામી
 ૮૦૦. શ્રી હિરણ્યમયાનંદ સ્વામી

૮૦૧. શ્રી હિરણ્યાનંદ સ્વામી
 ૮૦૨. શ્રી હૃષીકેશાનંદ સ્વામી

બ્રહ્માચારીઓ

૧. શ્રી મુકુંદાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨. શ્રી અખંડાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩. શ્રી અચિંત્યાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪. શ્રી અનંતાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૬. શ્રી આત્માનંદ બ્રહ્મચારી-૨
 ૭. શ્રી આનંદાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૮. શ્રી ઈશાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૯. શ્રી ઈશ્વરાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૦. શ્રી ઉત્તમાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૧. શ્રી ઋષભાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૨. શ્રી કાલીદાસ બ્રહ્મચારી
 ૧૩. શ્રી કૃષ્ણાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૪. શ્રી કેશવાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૫. શ્રી ગિરિધરાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૬. શ્રી ગોપાળાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૭. શ્રી ગોવિંદાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૮. શ્રી ઘનશ્યામાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૧૯. શ્રી જગન્નાથાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૦. શ્રી જયરામાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૧. શ્રી જ્યાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૨. શ્રી ત્યાગાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૩. શ્રી ત્રિકમાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૪. શ્રી ધ્યાનાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૫. શ્રી દેવાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૬. શ્રી ધર્મપ્રકાશાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૭. શ્રી ધર્મવલ્લભાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૮. શ્રી ધર્માનંદ બ્રહ્મચારી
 ૨૯. શ્રી નારાયણાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૦. શ્રી નિષ્કામાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૧. શ્રી નીલકંઠાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૨. શ્રી નૃસિંહાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૩. શ્રી પદ્મનાભાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૪. શ્રી પરમાત્માનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૫. શ્રી પુરુષોત્તમાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૬. શ્રી પૂર્ણાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૭. શ્રી ભાનુચૈતન્યાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૩૮. શ્રી માધવાનંદ બ્રહ્મચારી-૨
 ૪૦. શ્રી રણછોડાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૧. શ્રી રાઘવાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૨. શ્રી રામકૃષ્ણાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૩. શ્રી રામચંદ્રાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૪. શ્રી લક્ષ્મીનારાયણાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૫. શ્રી વામનાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૬. શ્રી વાસુદેવાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૭. શ્રી વિજયાનંદ બ્રહ્મચારી
 ૪૮. શ્રી વિશુદ્ધાનંદ બ્રહ્મચારી

૪૯. શ્રી વિષ્ણુવાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૦. શ્રી વૈકુંઠાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૧. શ્રી વૈષ્ણવાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૨. શ્રી શાંતાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૩. શ્રી શુકાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૪. શ્રી શ્રીકૃષ્ણાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૫. શ્રી શ્રીધરાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૬. શ્રી સુખપ્રકાશાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૭. શ્રી હરિકૃષ્ણાનંદ બ્રહ્મચારી
૫૮. શ્રી હરિરામજી બ્રહ્મચારી
૫૯. શ્રી હૃષીકેશાનંદ બ્રહ્મચારી

સંન્યાસીઓ

૧. શ્રી અનંતાનંદ સંન્યાસી
૨. શ્રી કૃષ્ણાનંદ સંન્યાસી
૩. શ્રી કેશવાનંદ સંન્યાસી
૪. શ્રી જનાર્દનાનંદ સંન્યાસી
૬. શ્રી જ્ઞાનાનંદ સંન્યાસી-૨
૭. શ્રી દેવાનંદ સંન્યાસી
૮. શ્રી ધરાનંદ સંન્યાસી
૯. શ્રી નિત્યાનંદ સંન્યાસી
૧૦. શ્રી પદ્મનાભાનંદ સંન્યાસી
૧૧. શ્રી પુરુષોત્તમાનંદ સંન્યાસી
૧૩. શ્રી પૂર્ણાનંદ સંન્યાસી-૨
૧૪. શ્રી બ્રહ્માનંદ સંન્યાસી
૧૫. શ્રી મધુસૂદનાનંદ સંન્યાસી
૧૬. શ્રી માધવાનંદ સંન્યાસી
૧૭. શ્રી રાઘવાનંદ સંન્યાસી
૧૮. શ્રી વામાનાનંદ સંન્યાસી
૧૯. શ્રી વાસુદેવાનંદ સંન્યાસી
૨૦. શ્રી વૈષ્ણવાનંદ સંન્યાસી
૨૧. શ્રી શંકરાનંદ સંન્યાસી
૨૨. શ્રી શિવાનંદ સંન્યાસી
૨૩. શ્રી શ્રીધરાનંદ સંન્યાસી
૨૪. શ્રી સદાનંદ સંન્યાસી

૨૫. શ્રી સિદ્ધાનંદ સંન્યાસી
૨૬. શ્રી સેવાનંદ સંન્યાસી

દાસ પંડિતના સાધુઓ

૧. શ્રી કપિલદાસજી
૨. શ્રી કલ્યાણદાસજી
૩. શ્રી કૃષ્ણચરણદાસજી
૪. શ્રી કૃષ્ણદાસજી
૫. શ્રી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી
૬. શ્રી ગંગાદાસજી
૭. શ્રી ગંભીરદાસજી
૮. શ્રી ગોવર્ધનદાસજી
૯. શ્રી ગોવિંદદાસજી
૧૦. શ્રી ઘનશ્યામદાસજી
૧૧. શ્રી જયરામદાસજી
૧૨. શ્રી જાનકીદાસજી
૧૩. શ્રી જ્ઞાનદાસજી
૧૪. શ્રી દયાલદાસજી
૧૫. શ્રી દ્વારિકાદાસજી
૧૬. શ્રી ધર્મવલ્લભદાસજી
૧૭. શ્રી નરોત્તમદાસજી
૧૮. શ્રી નારાયણદાસજી
૧૯. શ્રી નિરંજનદાસજી
૨૦. શ્રી નિર્લેપદાસજી
૨૧. શ્રી પુરુષોત્તમદાસજી
૨૨. શ્રી પ્રભુદાસજી
૨૩. શ્રી પ્રેમદાસજી
૨૪. શ્રી બાલમુકુંદદાસજી
૨૫. શ્રી ભગવાનદાસજી
૨૬. શ્રી મનોહરદાસજી
૨૭. શ્રી માધવદાસજી
૨૮. શ્રી મોહનદાસજી
૨૯. શ્રી રાઘવદાસજી
૩૦. શ્રી રામદાસજી
૩૧. શ્રી લક્ષ્મણદાસજી

૩૨. શ્રી વાસુદેવચરણદાસજી
૩૩. શ્રી વિષ્ણુદાસજી
૩૪. શ્રી શીતલદાસજી
૩૫. શ્રી સંતદાસજી
૩૬. શ્રી સેવાદાસજી
૩૭. શ્રી હનુમાનદાસજી
૩૮. શ્રી હરિચરણદાસજી
૩૯. શ્રી હરિદાસજી

પાર્ષદો

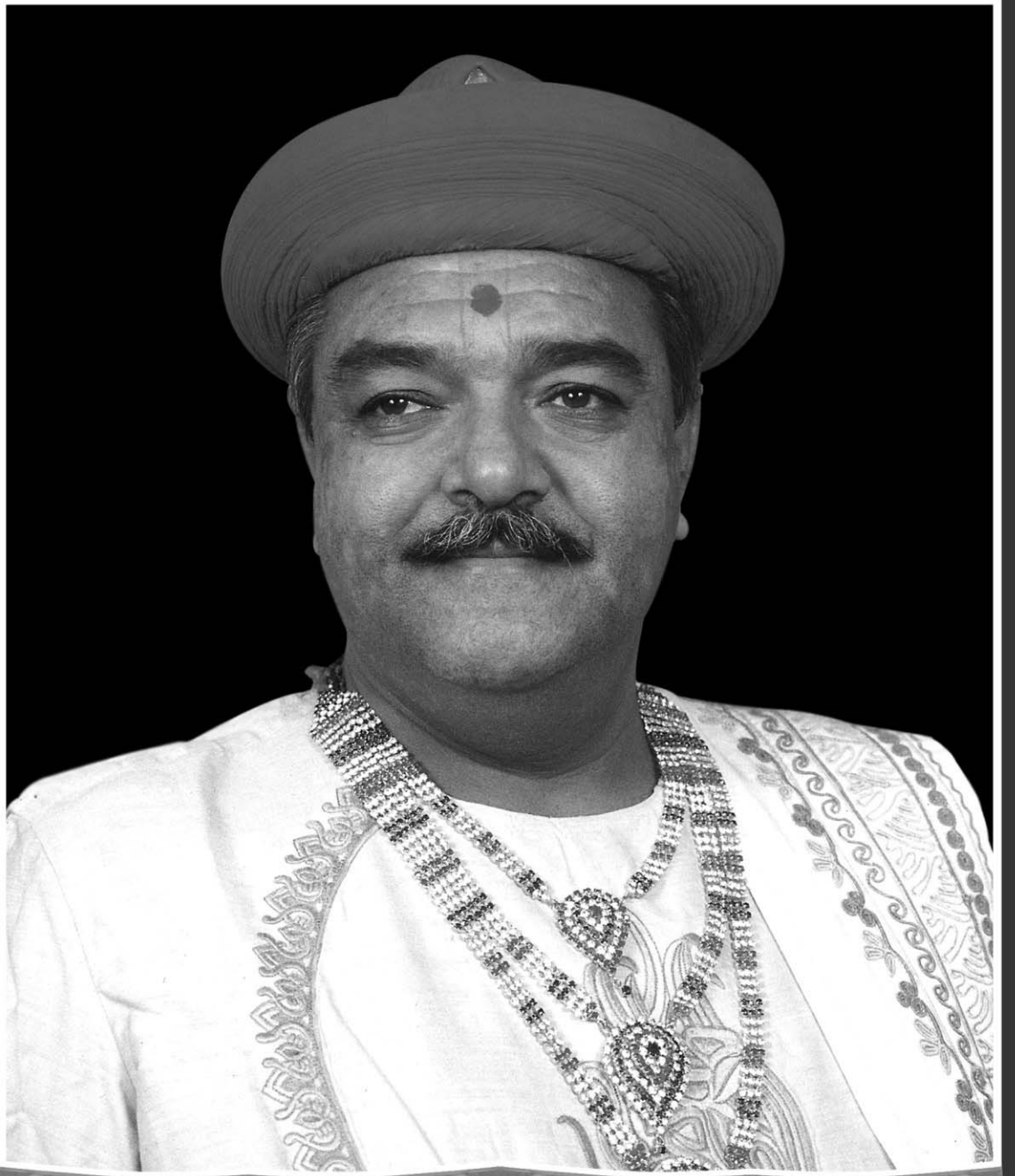
૧. પાર્ષદ શ્રી કેશવજી
૨. પાર્ષદ શ્રી જોરાજી
૩. પાર્ષદ શ્રી દેવાજી
૪. પાર્ષદ શ્રી ધનજી
૬. પાર્ષદ શ્રી ભેચરજી
૭. પાર્ષદ શ્રી ભગુજી
૮. પાર્ષદ શ્રી ભીમજી
૯. પાર્ષદ શ્રી મહીજી
૧૦. પાર્ષદ શ્રી માનજી
૧૧. પાર્ષદ શ્રી માવાજી
૧૨. પાર્ષદ શ્રી રતનજી
૧૩. પાર્ષદ શ્રી લાખાજી
૧૪. પાર્ષદ શ્રી વીરાજી
૧૫. પાર્ષદ શ્રી હસનજી
૧૬. પાર્ષદ શ્રી કરીમજી

ટોટલ સંખ્યા

પરમહંસો	૮૦૨
બ્રહ્મચારીઓ	૫૯
સંન્યાસીઓ	૨૬
દાસ સાધુઓ	૩૯
પાર્ષદો	૧૬
ટોટલ સંખ્યા	૯૪૨

છે ને ઇતિહાસના અમર પાત્રો...!!! જેના નામો આ સંપ્રદાયમાં સુવર્ણ અક્ષરે સૂર્ય-ચંદ્ર તપે ત્યાં સુધી ઝગમગતા રહેશે...!

હાલા ભક્તજનો ! આપણા ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્વધામ-અક્ષરધામમાં પધાર્યા તેને તા. ૧૩-૬-૦૮, જેઠ સુદ - ૧૦ના રોજ ૧૭૮ વર્ષ પૂર્ણ થતા હોય ત્યારે આપણા આત્યંતિક કલ્યાણ માટે કેવળ દયાએ કરી કરેલો દાખડો, જેના આપણે સૌ કોઈ હંમેશાને માટે ઋણી છીએ. શ્રીજીમહારાજ તથા આદિઆચાર્યો - નંદસંતો - બ્રહ્મચારીઓ તથા પાર્ષદો અને હરિભક્તો સર્વે અક્ષરધામમાંથી મનુષ્યદેહ ધારણ કરીને આ લોકમાં માર-અપમાનો સહન કરી આપણા માટે મોક્ષના દ્વાર ખુલ્લા મુકતા ગયા છે ત્યારે પ્રસ્તુત લેખમાળામાં એમના અપરિમિત અનવદ્ય (નિર્દોષ) જીવન-કવનની આછેરી ઝલકને માણી, આપણા જીવન પણ તે સર્વે, શ્રીજીમહારાજ તથા મહામુક્તો રાજ થાય તેવા બને તે માટેનો આ નિર્મળ પ્રયાસ કર્યો છે. જે કોઈ મુમુક્ષુ જીવાત્મા આ લેખમાળા વાંચીને મનન-નિદિધ્યાસ કરશે તેમને જરૂર ભગવાન શ્રીહરિનો એક વખત સાક્ષાત્કાર થશે જ એ વાત નિર્વિવાદિત છે. લેખમાળાને વાંચી સૌ ભક્તજનો એવી પ્રેરણા પણ ગ્રહણ કરે કે, એ નંદસંતોએ શ્રીજીમહારાજને ઓળખાવવા કેટલો દાખડો કર્યો...! તો આપણાથી જે કંઈ બની શકે તેવો દાખડો સર્વે કરીએ ને મહારાજનો રાજીપો પ્રાપ્ત કરીએ. બસ એજ અભ્યર્થના સદ જય શ્રી સ્વામિનારાયણ...

પ.પૂ.સનાતન ધ.ધુ.શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તંડ, ધર્મકુળ ચુડામણી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના
'ગાદિ પટ્ટાભિષેક' ના ૨૪૮ જયંતિ વર્ષને કોટિ કોટિ વંદના....

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

- સ્વામી ઘનશ્યામદાસજી - રથુવીરવાડી તથા સાધુ અમૃતસ્વરૂપદાસ - સરધાર

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તંડ, ધર્મકુળ
યુગામણી આચાર્ય

શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના 'ગાદિ પટ્ટાભિષેક'

તથા પ.પૂ.લાલજીશ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજની

'ભાવિઆચાર્ય' તરીકે નિયુક્તિના રજત જયંતિ વર્ષને નિમિત્તે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ કથા-પારાયણો, સત્સંગ સભાઓ વગેરે વિવિધ કાર્યક્રમોની પ્રસ્તુત તસ્વીર ઝલક...

ધુધરાળા(તા.બાબરા)ને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

ધુધરાળા મંદિરમાં ઠાકોરજીની
આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની સાંનિધ્યમાં
સભાને સંબોધતા
પૂ. એસ.પી. સ્વામી -ગઢપુર

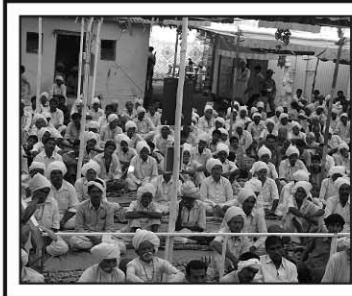

ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

ભેરાઈ(તા.રાજુલા)ને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

ભેરાઈમાં ભક્તજનોને આશીર્વાદ
પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય
અમૃતવાણીનો લાભ લેતા ભક્તજનો

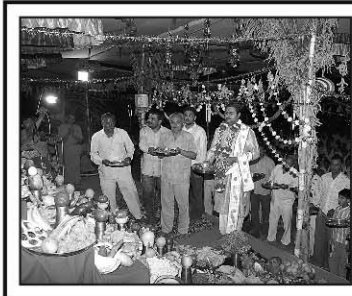

ભેરાઈમાં સંતો-યજમાનો સાથે
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

જેતપુરને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

જેતપુરમાં પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીનું
સ્વાગત પૂ. સ્વામી
શ્રી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજી - બગસરા

કથા-પારાયણ અંતર્ગત અન્નકૂટોત્સવી
આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય
અમૃતવાણીનું રસપાન
કરતા જેતપુર વિસ્તારના ભક્તજનો

રામપર(તા.રાજુલા)ને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

રામપરમાં ભક્તજનોને
આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય
અમૃતવાણીનો લાભ લેતા ભક્તજનો

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની
આરતી ઉતારતા
યજમાન પરિવાર - રામપર

સમઢીયાળા (તા. ઉના)ને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

સમઢીયાળા મંદિરમાં ઠાકોરજીની
આરતી ઉતારતા પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય
અમૃતવાણીનો લાભ લેતા ભક્તજનો

સરધારધામને આંગણે યોજાયેલ ભગવાન શ્રીહરિનો ૨૨૭મો જન્મોત્સવ

સરધારમાં ભગવાન શ્રીહરિના
જન્મોત્સવની ઉજવણી કરતા
પૂ. સંતો-ભક્તો

સરધારમાં ભગવાન શ્રીહરિના
જન્મોત્સવની ઉજવણી કરતા
પૂ. સંતો-ભક્તો

ભગવાન શ્રીહરિના ૨૨૭મો
પ્રાગટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજીને પારણામાં
જુલાવીને આરતી ઉતારતા પૂ. સ્વામી

શ્રી રોકડીયા હનુમાનજી દેવ - આંધ્ર આંગણે યોજાયેલ શ્રી મારુતિ યજ્ઞમાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

શ્રીજીપ્રસાદિભૂત
શ્રી રોકડીયા હનુમાનજી મહારાજ
આણંદ

શ્રી હનુમાનજીના
અભિષેક પૂર્વ પૂજનવિધિ કરતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

શ્રી હનુમાનજીનો
અભિષેક કરતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

દેતડ(તા. સાવરકુંડલા)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

દેતડમાં યોજાયેલ પ.પૂ.લાલજી
મહારાજશ્રીની સાકરતુલાવિધિ

દેતડમાં ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય
અમૃતવાણીનો લાભ લેતા ભક્તજનો

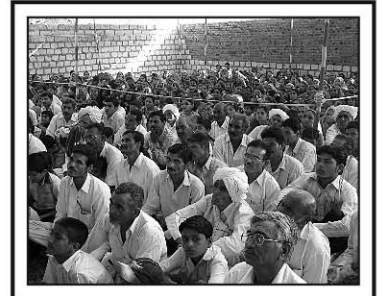
ભાક્ષી(તા.રાજુલા)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની
નીકળેલ વિશાળ સ્વાગત
શોભાયાત્રા

ભાક્ષી મંદિરમાં ઠાકોરજીની
આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

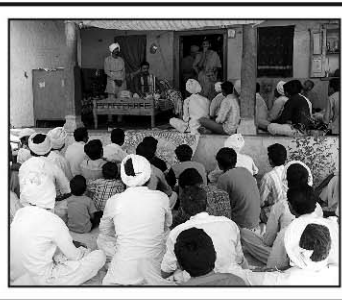

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની
દિવ્ય અમૃતવાણીનો લાભ
લેતા ભક્તજનો

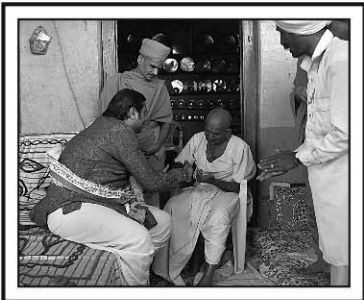
કાગવદર(તા.રાજુલા)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

કાગવદર મંદિરમાં ઠાકોરજીની
આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની
દિવ્ય અમૃતવાણીનો
લાભ લેતા ભક્તજનો

કાગવદરમાં પ.ભ. શ્રી ભાયાબાપાની
ખબર-અંતર પૂછતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પીઠવડી(તા.સાવરકુંડલો)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

શોભાયાત્રામાં દર્શન આપતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સંતો

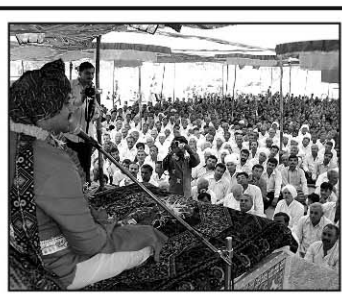
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની નીકળેલ
વિશાળ સ્વાગત શોભાયાત્રા

પીઠવડી મંદિરમાં
ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

પીઠવડીમાં બહેનોના મંદિરમાં
ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

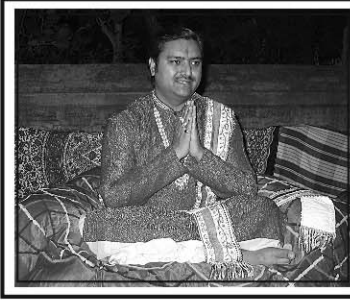

ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય
અમૃતવાણીનો લાભ લેતા ભક્તજનો

દાતરડી(તા.મહુવા)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

દાતરડીમાં સત્સંગ સભામાં
દર્શન આપતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

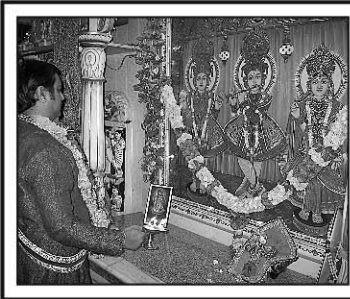

સત્સંગ સભામાં
ઉદ્બોધન આપતા
પૂ. એસ.પી. સ્વામી - ગઢપુર

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની
દિવ્ય અમૃતવાણીનો લાભ લેતા
ભક્તજનો

ધારેશ્વર(તા.રાજુલા)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

ધારેશ્વર મંદિરમાં ઠાકોરજીની આરતી
ઉતારતા પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીની નીકળેલ
વિશાળ સ્વાગત શોભાયાત્રા

ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

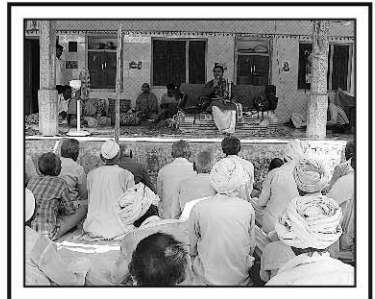
વાવેરા(તા.રાજુલા)ને આંગણે યોજાયેલ સત્સંગ સભામાં પધારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

વાવેરા મંદિરમાં
ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી

શોભાયાત્રામાં દર્શન આપતા
પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સંતો

ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સત્સંગ વિચરણ

ક્રમ	તારીખ	પ્રસંગ	સ્થળ	તાલુકો
૧.	તા. ૦૭-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	કુરાલ	જંબુસર
૨.	તા. ૦૭-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	જોષીપુરા	પાદરા
૩.	તા. ૦૭-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	દુધવાડા	પાદરા
૪.	તા. ૦૮-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	રાંદેર-સુરત	સુરત
૫.	તા. ૧૧-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	ઘુઘરાળા	બાબરા
૬.	તા. ૧૧-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	ભેરાઈ	રાજુલા
૭.	તા. ૧૧-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	જેતપુર	રાજકોટ
૮.	તા. ૧૨-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	રામપર	રાજુલા
૯.	તા. ૧૨-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	સમદીયાળા	ઉના
૧૦.	તા. ૧૪-૪-૦૮	હરિજયંતિ	રઘુવીરવાડી	વડતાલ
૧૧.	તા. ૨૦-૪-૦૮	હનુમાન જયંતિ	આણંદ	આણંદ
૧૨.	તા. ૨૨-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	વડલી	ઉના
૧૩.	તા. ૨૨-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	મોતીસર	ઉના
૧૪.	તા. ૨૬-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	શેડુભાર	અમરેલી
૧૫.	તા. ૨૬-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	ચિત્તલ	અમરેલી
૧૬.	તા. ૨૭-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	કંથારીયા	રાજુલા
૧૭.	તા. ૨૭-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	ભંડારીયા	રાજુલા
૧૮.	તા. ૨૭-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	દેતડ	સાવરકુંડલા
૧૯.	તા. ૨૮-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	ભાક્ષી	રાજુલા
૨૦.	તા. ૨૮-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	કાગવદર	રાજુલા
૨૧.	તા. ૨૮-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	પીઠવડી	સાવરકુંડલા
૨૨.	તા. ૨૮-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	દાતરડી	મહુવા
૨૩.	તા. ૨૯-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	ધારેશ્વર	રાજુલા
૨૪.	તા. ૨૯-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	વાવેરા	રાજુલા
૨૫.	તા. ૨૯-૪-૦૮	કથા-પારાયણ	જૂનાગઢ	જૂનાગઢ
૨૬.	તા. ૩૦-૪-૦૮	સત્સંગ સભા	ગુંદરણી	મહુવા
૨૭.	તા. ૦૧-૫-૦૮	કથા-પારાયણ	સુરત	સુરત
૨૮.	તા. ૦૩-૫-૦૮	સત્સંગ સભા	ભાવનગર	ભાવનગર
૨૯.	તા. ૦૩-૫-૦૮	સત્સંગ સભા	પીપરલ્લા	ભાવનગર
૩૦.	તા. ૦૪-૫-૦૮	સન્માન સમારોહ	ગઢપુર	ભાવનગર
૩૧.	તા. ૦૭-૫-૦૮	કથા-પારાયણ	ઈંટવાયા	ઉના

ઠાકોરજીનો થાળ તથા સંતો-ભક્તોને રસોઈ દેનારની શુભ નામાવલી

શ્રી ગણપતભાઈ પી. પટેલ - મોજદડ	શ્રી મધુકાંતાબેન ગોરધનદાસ - માણાવદર	શ્રી કેશવજીભાઈ રાધવજીભાઈ - પુના
શ્રી રઘુભાઈ વધાસિયા - રાજકોટ	શ્રી પ્રેમજીભાઈ પટેલ - બાયડ	શ્રી ગોરધનભાઈ રત્નાભાઈ ઢાંકેયા - સરધાર
શ્રી કિશોરભાઈ મોહનભાઈ - કેશોદ	શ્રી ચંદુભાઈ પટેલ - યુ.એસ.એ	શ્રી બચુભાઈ કચરાભાઈ સિદ્ધપરા - પ્લાસવા
શ્રી ખોડીદાસ પાનસુરીયા - રાજકોટ	શ્રી મનુભાઈ મુખી - પલાણા	શ્રી કેતનભાઈ કિશોરભાઈ સાપરીયા - રાજકોટ
શ્રી અરવિંદભાઈ હંસરાજભાઈ - રાજકોટ	શ્રી રમેશભગત પ્લાસવા - સરધાર	શ્રી પ્રવિણભાઈ પી. દવે - કારિયાણી
શ્રી નરસિંહભાઈ હેરમા - સુરેન્દ્રનગર	શ્રી રવજીભાઈ મોહનભાઈ - સરધાર	શ્રી ધીરુભાઈ નાનજીભાઈ સાવલીયા - દ્રોણ
શ્રી જયંતિભાઈ બબલદાસભાઈ - અમદાવાદ	શ્રી દક્ષાબેન ભરતભાઈ - અમદાવાદ	શ્રી જેરામભાઈ - અમદાવાદ
શ્રી પચાણભાઈ ભવાનભાઈ ગોહિલ - સુરેન્દ્રનગર	શ્રી મહેન્દ્રભાઈ જે. પાટડીયા - રાજકોટ	શ્રી હરિકૃષ્ણભાઈ ટાંક - રાજકોટ
શ્રી કાનભાઈ માંડવી - ભૂજ	શ્રી શિવાભાઈ બી. પટેલ - યુ.એસ.એ	શ્રી અ.નિ. જયાબેન લક્ષ્મણભાઈ ખુંટ - સરધાર
શ્રી હરગોવિંદભાઈ ઈશ્વરભાઈ - સુરેન્દ્રનગર	શ્રી મનજીભાઈ લાલજીભાઈ - ઘાટકોપર	શ્રી બળદેવભાઈ પુજાભાઈ પટેલ - સરધાર
શ્રી કલ્યાણભાઈ ગોપાલભાઈ હિરાણી - સુખપુર	શ્રી ધનજીભાઈ પ્રેમજીભાઈ - નારાયણપર	શ્રી રવજીભાઈ કરશનભાઈ - ફોટડી
શ્રી લાલજીભાઈ નાનજીભાઈ - રતનપર	શ્રી રાજુભાઈ અજેન્દ્ર ડેરી - સરધાર	શ્રી દેવજીભાઈ કરશનભાઈ - ફોટડી
શ્રી દયારામભાઈ લાતીવાળા - રતનપર	શ્રી ભરતભાઈ માકાણી - ડોંબીવલી	શ્રી ઠાકરશીભાઈ - સાલાસર
શ્રી નારાયણભાઈ - ઓરનામેન્ટ - રાજકોટ	શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ મંગળભાઈ પટેલ - કેનેડા	શ્રી મનસુખભાઈ લવજીભાઈ ગજેરા - રાજકોટ
શ્રી અશ્વિનભાઈ રાવલ - સુરેન્દ્રનગર	શ્રી ચંદુભાઈ મંગળભાઈ પટેલ - લંડન	શ્રી નરશીભાઈ કુરજીભાઈ - કોટડા સાંગાણી
શ્રી અમૃતભાઈ મીસ્ત્રી - લીબડી	શ્રી રાજુભાઈ રતિભાઈ વેકરીયા - આંબરડી	શ્રી યોગેશ્વર મશીન ટુલ્સ - રાજકોટ
શ્રી સુધીરભાઈ વિ. સોમપુરા - વઢવાણ	શ્રી ભગવાનભાઈ વલ્લભભાઈ - ઠવી	શ્રી નિમેષભાઈ એ. પટેલ - મીંઢોળ
શ્રી રાજેન્દ્ર ધનશ્યામભાઈ પલાણા - યુ.એસ.એ	શ્રી ગોરધનભાઈ ભુરાભાઈ ઢાંકેયા - સરધાર	શ્રી પ્રવિણભાઈ સવજીભાઈ મકવાણા - સરધાર
શ્રી ધનશ્યામટોબેકો - નાપાડ	શ્રી કલ્યાણભાઈ રામભાઈ - બોટાદ	શ્રી ધનજીભાઈ હરજીભાઈ - નડિયાદ
શ્રી રૂમીત તથા મિલન - પલાણા	શ્રી પ્રેમજીભાઈ વાનાણી - મુંબઈ	શ્રી જીવણભાઈ ટપુભાઈ - રાજકોટ
શ્રી સંજયભગત - ભૂપગઢ	શ્રી છગનભાઈ રણછોડભાઈ - સરધાર	શ્રી મહેશભાઈ ખીમજીભાઈ ખુંટ - સરધાર
શ્રી જીતુભાઈ ધુણા - યુ.એસ.એ	શ્રી હાજુભા વજુભા જાડેજા - ચાવડા	શ્રી લક્ષ્મીબેન વનરાજભાઈ બારેવડીયા
શ્રી હિંમતભાઈ હરિભાઈ ઘોઘારી - વેળાવદર	શ્રી જયંતિભાઈ - સુરત	શ્રી વિપુલભાઈ સહજાનંદ ડેરી - સરધાર
શ્રી છબીલભાઈ દેવજીભાઈ - રતનપર	શ્રી હરિકૃષ્ણ રાજુભાઈ - સુખપુર	શ્રી મહિપતભાઈ બચુભાઈ ચાવડા - ભૂપગઢ
શ્રી કરશનભાઈ હેરમા - રતનપર	શ્રી લાલજીભાઈ બી. દાતરડી - સુરત	શ્રી હર્ષિતભાઈ કમલેશભાઈ પરમાર - પૂના
	શ્રી અમૃતલાલ નાનજીભાઈ કાયા - રાજકોટ	શ્રી અ.નિ. રમેશભાઈ પટેલ - માધાપર

શ્રી સ્વામિનારાયણ ચિંતન માસિક ભેટ નામાવલી

૧૧,૧૧/-	શ્રી અમરશીભાઈ, રસિકભાઈ, રમેશભાઈ નિસર પરિવાર - શ્રીજી પ્રસન્નતાર્થે ભેટ...	થાણા
૧૧,૧૧/-	શ્રી નિતેશભાઈ તથા બકુલભાઈ પરમાર ગૃપ - શ્રીજી પ્રસન્નતાર્થે ભેટ...	કાંદિવલી
૫૦૧/-	શ્રી પ્રિતેશ દુર્લભજીભાઈ - પુત્રના જન્મનિમિત્તે ભેટ...	નવસારી
૫૦૧/-	શ્રી રમેશભગત પ્લાસવાવાળા - પુત્રના જન્મનિમિત્તે ભેટ...	સરધાર
૨૫૧/-	શ્રી રાજુભાઈ ડ્રાઈવર - શ્રીજી પ્રસન્નતાર્થે ભેટ...	સરધાર
૨૫૧/-	શ્રી વજુભા હજુભા જાડેજા - શ્રીજી પ્રસન્નતાર્થે ભેટ...	ચાવડા
૨૦૧/-	શ્રી જયંતિભાઈ પી. મનાણી - ચિ. સંદિપના લગ્ન પ્રસંગે ભેટ...	વાપી
૧૫૧/-	શ્રી યોગેશભાઈ વી. શાહ - નવી ગાડી લીધી તે પ્રસંગે ભેટ...	ડોંબીવલી
૧૧૧/-	શ્રી સોની રવિરાજ રમેશભાઈ - બી.કોમમાં પાસ થયા તે પ્રસંગે ભેટ	રાજકોટ
૧૦૧/-	શ્રી કિશોરભાઈ રતિભાઈ - શ્રીજી પ્રસન્નતાર્થે ભેટ...	આંબરડી
૧૦૧/-	શ્રી શિવલાલ અમરશીભાઈ સુદાણી - નવો મોબાઈલ લીધો તે પ્રસંગે ભેટ...	બારમણ
૧૦૧/-	શ્રી કેતનકુમાર કિશોરભાઈ - નવું બાઈક લીધું તે પ્રસંગે ભેટ...	રાજકોટ
૧૦૧/-	શ્રી ભાવિનકુમાર જે. ભૂત - જન્મદિન પ્રસંગે ભેટ...	જેતપુર

ચાલો ધંધુકા... ॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥ પધારો ધંધુકા...

વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા
પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના શુભ આશીર્વાદ સહ આજ્ઞાથી ધંધુકાને આંગણે

શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન સમાહ પારાયણ

:: વક્તા ::
પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી - વડતાલ (હાલ-સરધાર)
:: નિમંત્રક ::
પ.ભ. શ્રી અમરશીભાઈ કાનજીભાઈ પટેલ પરિવાર (જસકાવાળા)
તારીખ :- ૨૬ થી ૩ મે/જુન - ૨૦૦૮,
કથા સમય :- સવારે ૮.૩૦ થી ૧૧.૩૦ બપોરે ૩.૩૦ થી ૬.૩૦
કથાસ્થળ :- 'બિરલા હાઈસ્કુલ' ધંધુકા, જી. અમદાવાદ. ફો.નં. ૦૨૭૧૩ - ૨૨૨૬૫૬, ૦૨૭૮ - ૨૨૦૮૬૮૭

આજે જ આપના ઘરમાં વસાવો... ॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥ આજે જ આપના ઘરમાં વસાવો...

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ભાવિઆચાર્ય શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની

દિવ્ય અમૃતવાણી

પુષ્પાંજલી

વાંચવા જેવું પુસ્તક

વસાવવા જેવું પુસ્તક

સરધાર મંદિર, ફો.: (૦૨૮૧) ૨૭૮૧૨૧૧, ૮૮૭૯૭ ૫૮૫૦૩ • શ્રીજી મંદિર સુરત, ફો.: ૮૮૭૯૭ ૫૮૫૧૩
ડોંબીવલી મંદિર, ફો.: (૦૨૫૧) ૨૪૫૩૮૭૫ • જગસરા-ખોપાળા મંદિર, ફો.: ૯૯૦૯૯ ૩૦૨૦૨ • રઘુવીર વાડી-વડતાલ, ફો.: ૯૮૨૫૧ ૩૪૧૦૮

દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સરધાર અને મહિનાના છેલ્લા શનિવારે
રાજકોટમાં યોજાતી

:: અભયદાન સત્સંગ સભા ::

સરધાર : તા. ૨૨ થી ૨૫ મે - ૨૦૦૮ સુધી યોજાયેલ શ્રી સ્વામિનારાયણ બાળ-યુવા
મહોત્સવમાં અંતર્ગત અભયદાન સત્સંગ સભા સંલગ્ન ગણવામાં આવશે.

રાજકોટ :- તા. ૩૧-૦૫-૦૮, વૈશાખ વદ - ૧૧, શનિવાર, રાત્રે ૮ થી ૧૧

સ્થળ :- શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પાટડીયા - મો. ૯૪૨૬૨૨૮૫૫૮

શ્રી કરશનભાઈ ઢાંકેયા - મો. ૯૪૨૬૭૮૧૧૭૮

प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादजी महाराजश्री के अध्यक्षपदे और मंगल आशीर्वाद सह अनुमति से बृहद मुंबई पराविस्तार सत्संग मंडल द्वारा डोंबिवली(मुंबई)में अति भव्य द्वितीय

श्री स्वामिनारायण महोत्सव

श्रीमद् सत्संगिजीवन ज्ञानयज्ञ

वक्ता : पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासजी - वडताल (सरधार)

श्री स्वामिनारायण मंदिर - डोंबिवली में बिराजमान बालस्वरूप श्री घनश्याम महाराज का

श्री घनश्याम महाराज
डोंबिवली

चतुर्थ पाटोत्सव

बृहद मुंबई पराविस्तार में योजाती
द्विमासिक सत्संग सभा

भगवान श्री स्वामिनारायण की
१७८ वीं स्वधामगनतिथि पर
अंतर्धान महोत्सव

दिनांक ७ से १३ जून - २००८

प्यारे भक्तजनो ! सर्वजीव हितकारी परमकृपालु सर्वावतारी, सर्वोपरी ईष्टदेव भगवान् श्री स्वामिनारायण महाप्रभु की पूर्णकृपा से एवं वडताल गादी पीठाधिपति प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादजी महाराजश्री के अध्यक्षपदे और मंगल आशीर्वाद सह अनुमति से एवं प.पू. १००८ श्री भाविआचार्य श्री ज्ञानेन्द्रप्रसादजी महाराजश्री के उपाध्यक्षपदे बृहद मुंबई पराविस्तार सत्संग मंडल द्वारा डोंबिवली(मुंबई)में अति भव्य द्वितीय श्री स्वामिनारायण महोत्सव का दिनांक ७-६-२००८ ज्येष्ठ शुक्ल - ४(चतुर्थ) से दिनांक १३-६-२००९ ज्येष्ठ शुक्ल - १० (दशमी) तक आयोजन किया गया है। इस महोत्सव के अंतर्गत नव्य भव्य श्री स्वामिनारायण मंदिर - डोंबिवली में बिराजमान बालस्वरूप श्री घनश्याम महाराज का चतुर्थ पाटोत्सव एवं बृहद मुंबई पराविस्तार में योजाती द्विमासिक सत्संग सभा एवं भगवान श्री स्वामिनारायण की १७८ वीं स्वधामगनतिथि पर अंतर्धान महोत्सव आदि त्रिवेणी संगम महोत्सव का आयोजन किया गया है।

महोत्सव के पवित्र प्रसंग पर श्री स्वामिनारायण संप्रदाय के ब्रह्मनिष्ठ संतवर्य स.गु. श्री शतानंद स्वामी द्वारा रचित संप्रदाय का महान सम्राट ग्रंथराज श्रीमद् सत्संगिजीवन शास्त्र, जीस ग्रंथ को भगवान श्री स्वामिनारायण अपने शिर पर आरुढ़ करके गडपुर के दरबार महामुक्तराज श्री दादाखाचर के दरबारगड से लेकर श्री लक्ष्मीवाडी तक नाचते नाचते स्वयं पधारें थे। और अपने श्रीमुख से युं कहा था कि : जगत के सारे शास्त्रोंमें यह शास्त्र शिरमोड है। ऐसे महान ग्रंथराज की सप्ताह पारायण का आयोजन किया हुआ है।

ईस कथा-पारायण में देश-विदेश में सुप्रसिद्ध कथाकार पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासजी - वडताल (सरधार) व्यासपीठ पर बिराजमान होकर गीत-संगीत के सुमधुर तरंगों के साथ कथामृत का हमें रसपान करायेंगे।

तो इस दिव्य महोत्सव में श्री ठाकुरजी का अभिषेक दर्शन, महापूजा दर्शन, अन्नकूट दर्शन, प.पू. लालजी महाराजश्री की अमृतवाणी एवं दर्शन, संत दर्शन एवं कथामृत आदि अनेक दिव्य अनुभूतियों के लाभ से आपका वैच्छित न रह जाना।

आप सब भक्तजनो को इस महोत्सव में पधारने के लिय हम आपको भाव सहित सादर आमंत्रित करते हैं।

जो कि यह आमंत्रण पत्रिका आपको घर पर देने आना चाहिये, क्योंकि आपही हमारे आ लोक के सच्चे संबंधी हो, किन्तु हम आप तक पहुंच नहि पायें हैं, लेकिन हमारा हृदयका भाव और प्रेम आप तक जरूर पहुंचा है, यह महोत्सव भगवान श्रीहरि का है - और भगवान श्रीहरि हम सबके ईष्टदेव हैं। तो यह महोत्सव को अपना समजकर सहकुटुंब-परिवार अवश्य पधारें।

ली. बृहद मुंबई पराविस्तार श्री स्वामिनारायण सत्संग मंडल वती साधु प्रेमवल्लभदासजी
गुरु : पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासजी - श्री स्वामिनारायण मंदिर - डोंबिवली एवं ट्रस्टमंडल.

आयोजक : श्री स्वामिनारायण मंदिर, डोंबिवली (इस्ट)

कथा समय : दोपहर ३-३० से ६-३०, रात्रे ८-०० से १०-३०

कथा स्थल : श्रीहरिकृष्ण सभामंडप, श्री स्वामिनारायण मंदिर, राजाजी रोड, रेल्वे ब्रिज के पास,
बैंक ऑफ इन्डिया के सामने, डोंबिवली (इस्ट) फो.नं. ०२५१ - २४५३८७५, २४२०६८०. मो. ९३२२७५३०५२

પ.પૂ.સનાતન ધ.ધુ.શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તઁ, ધર્મકુળ યુદામણી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના 'ગાદિ પટ્ટાભિષેક' તથા પ.પૂ. લાલજી શ્રી નૃજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજની 'ભાવિઆચાર્ય' તરીકે નિયુક્તિના રજત જયંતિ વર્ષ નિમિત્તે યોજાયેલ વિવિધ કાર્યક્રમો

૧. ગઢપુરમાં દાદાભાચરના દરબારમાં યોજાયેલ ૧૨ કલાક અખંડ ધૂનમાં પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સંતો-ભક્તો. ૨. ગઢપુરમાં દેવોની આરતી ઉતારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૩. ગઢપુરમાં પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંનિધિમાં યોજાયેલ સન્માન સમારોહ પ્રસંગે નીકળેલ ભવ્ય શોભાયાત્રા. ૪. શ્રી ગોપીનાથજી ટેમ્પલ બોર્ડની ચૂંટણીમાં ચૂંટાયેલ સભ્યશ્રીઓનું ગઢપુર શહેર નગરજનો વતી બહુમાન કરતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૫/૬. ગઢપુરમાં યોજાયેલ સન્માન સમારોહમાં ઉપસ્થિત ગઢપુર વિસ્તારના સર્વજાતિય અગ્રગણ્ય નગરજનો તથા ભક્ત સમુદાય. ૭. ઈંટવાયાને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણ પ્રસંગે નીકળેલ ભવ્ય પોથીયાત્રા. ૮. ઈંટવાયાને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણ પ્રસંગે પધારેલ પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કરતા પૂ. વક્તાશ્રી. ૯. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગતપૂજન કરતા કથાના મુખ્ય યજમાનશ્રી નિતીનભાઈ રામાણી. ૧૦. ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૧૧. ઈંટવાયા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ઠાકોરજીની આરતી ઉતારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૧૨. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની આરતી ઉતારતા કથાના મુખ્ય યજમાન રામાણી પરિવાર.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ચિંતન, મે - ૨૦૦૮ (૩૫)

પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ.શ્રી ૧૦૦૮ ધર્મમાર્તડ, ધર્મકુળ યુગમણી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના 'ગાદિ પટ્ટાભિષેક' તથા પ.પૂ. લાલજી શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજની 'ભાવિઆચાર્ય' તરીકે નિયુક્તિના રજત જયંતિ વર્ષ નિમિત્તે યોજાયેલ ભંડારીયા(તા.રાજુલા)ને આંગણે 'ભવ્ય શતામૃત મહોત્સવ' ૧. સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીએ પધરાવેલ ભંડારીયા શ્રી હનુમાનજી મહારાજ. ૨. ભંડારીયા શ્રી હનુમાનજીની આરતી ઉતારતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૩. મહોત્સવના મુખ્ય યજમાન શ્રી રણછોડભાઈને આશીર્વાદ આપતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૪. સુશોભિત સ્ટેજ પર બિરાજમાન પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી વગેરે. ૫. ભક્તજનોને આશીર્વાદ પાઠવતા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી. ૬. પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય અમૃતવાણીનો લાભ લેતા વિશાળ ભક્તજનો. ૭. પૂ. વક્તાશ્રીનું પૂજન કરતા બગદાણા ગુરુ આશ્રમના પૂ. મનજીદાદા. ૮. પોથીપૂજન તેમજ પૂ. વક્તાશ્રીનું પૂજન કરતા મુખ્ય યજમાન શ્રી રણછોડભાઈ રમેશભાઈ સાવલીયા (ઘનશ્યામનગર - આદસંગ)

-છબીકલા : વિમલ એન્ડ પ્રશાંત - સાવરકુંડલા મો. ૯૪૨૬૪૮૧૩૩